

ትምህርት አሥራ አምስት

ኢሳይያስ 46-48

የመጀመሪያ ቀን

ኢሳይያስ 46

1ኛ ጥያቄ፡- ሀ) 1ኛ ሳሙኤል ምዕራፍ 5ን አንብብና በታሪኩ ውስጥ የእግዚአብሔር ኃይል በጣዎታቱ ላይ የተገለጸበትን ሁኔታ አስረዳ። ለ) ይህ ከኢሳይያስ 46፡1 ጋር የሚመሳሰለው እንዴት ነው?

በትንቢተ ኢሳይያስ ውስጥ ተደጋግመው ከተገለጹት ዐበይት እውነቶች አንዱ በአጽናፈ ዓለሙ ላይ በፍጹማዊነት የሚገዛ አንድ አምላክ ብቻ መኖሩ ነው። ጣዎታት ወይም ሌሎች ሃይማኖቶች ሰው ሠራሽ ፍልስፍናዎች ብቻ ናቸው። ከእግዚአብሔር በታች በዓለም ላይ ጠንካራ ሆኖ የሚታየው ሰይጣን እንኳ ለእግዚአብሔር ይታዘዛል። ሁልጊዜም ሰይጣን የተሸነፈ ጠላት እንደ መሆኑ ከእግዚአብሔር ካልተሰጠው በቀር ምንም ሊያደርግ እንደማይችል ልንገነዘብ ይገባል። ስለሆነም በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የምንመላለስ እስከሆነ ድረስ የሚያስፈራን ነገር አይኖርም። የፍልስጥኤሙ አምላክ ዳጎን በእግዚአብሔር ታቦት ፊት እንደ ወደቀ ሁሉ የባቢሎንም አማልክት የሚወድቁበት ጊዜ እንዳለ ኢሳይያስ አስረድቷል። አንድ ቀን የእግዚአብሔር ጠላቶች ለእርሱ በመታዘዝ ጉልበቶቻቸውን እንደሚያንበረክኩ ሁሉ፣ የባቢሎን ጣዎታት የሆኑት ቤልና ናባውም ይሰግዳሉ።

2ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ 46ን አንብብ። ሀ) ቤልና ናባው የሚያደርጓቸው ሁለት ነገሮች ምንድን ናቸው? ይህ ምንን ያመለክታል? የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት በመጠቀም ቤልና ናባው እነማን እንደሆኑ የሚያስረዳ አጭር ማብራሪያ ጻፍ። ለ) የባቢሎን ጣዎታት ምን ሆኑ? ይህ ምንን ያመለክታል? ሐ) እግዚአብሔር ለእስራኤል የሰጠው የተስፋ ቃል ምንድን ነው? መ) እግዚአብሔር የአምልኮተ ጣዎትን ከንቱነት ያሳየው እንዴት ነው? ሠ) እግዚአብሔር በዚህ ክፍል እንደ ዐመፀኞችና ልቦ ደንዳኖች አድርጎ የገለጸው እነማንን ነው? እግዚአብሔር ሊያስተምራቸው የፈለገው ነገር ምንድን ነው? የእስራኤል አምላክ ብቻውን አምላክ እንደሆነ የሚያረጋግጥ ምን መረጃ አለ?

1. ሁሉን ቻዩ አምላክ የባቢሎንን አማልክት ዝቅ ያደርጋቸዋል (ኢሳ. 46፡1-2 አንብብ)

አንድ ሙስሊም ኢማምና አንድ ክርስቲያን አገልጋይ የትኛው አምላክ እንደሚበልጥ ለማሳየት ሲከራከሩ ተመለከትህ እንበል። ክርክራቸውም ሽባውን ሰው የፈወሰው አምላክ እርሱ የበለጠ ኃይል እንዳለው የሚያመለክት ነበር። በዚህ አጋጣሚ ሙስሊሙ በሽተኛውን ሊፈውስ ሲችል ክርስቲያኑ ሳይሳካለት ይቀራል። ከዚህ በኋላ ሰዎች ምን ብለው የሚያስቡ ይመስልሃል? አላህ ከኢየሱስ ክርስቶስ

እንደሚባለው የሚያስቡ መሆናቸው አያጠራጥርም። የጥንት ሰዎች ስለ ጦርነት የሚያስቡት እንደዚህ ነበር። አንድ ሠራዊት ድል በሚነሳበት ጊዜ የሚንቀላጸጸው ሕዝቡ የሚያመልከው አምላክ እንጂ ድል ነሺው ሠራዊት አልነበረም። ኢሳይያስ መጭውን የይሁዳን ምርኮ በሚያስብበት ጊዜ ሕዝቡ የባቢሎናውያን አምላክ ከአይሁዳውያኑ አምላክ ያሕዌ የበለጠ ኃይል እንዳለው፥ በዚህም ምክንያት አይሁዳውያኑ እንዲሸነፉ እንዳደረገ የሚያስቡ መሆናቸውን ተገነዘቡ። እግዚአብሔር የዚህ ዓይነቱን አመለካከት በሁለት መንገዶች ለማረም ጥሯል። በመጀመሪያ ደረጃ፥ ከስተቱ ከመምጣቱ በፊት በባቢሎናውያን የሚማረኩ መሆናቸውንና ባቢሎን የእነርሱን ዓመፅ መቅጫ መሣሪያ ሆና እንደምታገለግል ተናግሯል። ሁለተኛ፥ የባቢሎናውያንን የኋላ ኋላ ውድቀትና የጣዖቶቻቸውን ውድመት በሚገባ ገልጽላቸዋል። እነዚህ ሁለት እውነቶች የቀረቡት አይሁዳውያን የባቢሎን አማልክት ከእግዚአብሔር የሚበልጡ መስለዋቸው እንዳይሳሳቱ ለማስጠንቀቅ ነበር።

ይህ ለእኛም ማስጠንቀቂያ ሊሆንን ይገባል። አንድ ሌላ ሃይማኖት ወይም የሐሰት ትምህርት የሚከተል ሰው አንድ ተአምር ቢሠራና ክርስቲያኑ ግን ሊፈጽመው ባይችል፥ እግዚአብሔር ራሱ ከዚያ ሰውዬ አምላክ እንዳነሰ ወይም እኛ የተሳሳተ መንገድ እንደምንከተል አድርገን ማሰብ የለብንም። ሰይጣን ጻድቁን ያሳስት ዘንድ ለተከታዮቹ ተአምራት የሚፍጽሙበትን ኃይል የሚሰጥባቸው ጊዜያት እንዳሉ ልብ ልንል ያሻል። እግዚአብሔር የኋላ ኋላ ድሉ የእርሱ እንደሆነና በመጨረሻው ዘመን ሁሉንም ነገር እንደሚያስተካክል ስላስተማረን ዝም በሚልበት ጊዜ ሳይቀር በእርሱ ታምነን በእምነታችን እንድንጸና ይጠይቀናል። እምነታችን በሰዎች ጥበብ (1ኛ ቆሮ. 2፡1-16) ወይም በሌሎች የተአምራት ኃይላት ላይ ሳይሆን በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ በተገለጸው እውነት ላይ ሊመሠረት ይገባል።

3ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ሰዎች (እንደ «ኢየሱስ ብቻ» ዓይነት) ሐሰተኛ ትምህርት እንዲከተሉ ያንቀሳቀሳቸው ጥሩ የሚመስል አሳብ ወይም ተአምራታዊ የኃይል መገለጥ አጋጥሞ እንደሆነ ስለ ሁኔታው ተናገር። ለ) ይህ እምነታችንን በምናየው ወይም በምንሰማው ነገር ላይ ሳይሆን በእግዚአብሔር ቃል እውነት ላይ ስለ መመሥረቱ አስፈላጊነት ምን ያስተምረናል?

ኢሳይያስ የባቢሎናውያንን ጣዖታት ውድቀት ለማሳየት ሁለቱን ጸባይት ጣዖታት ይጠቅሳል። ቤል ወይም ማርዱክ የሚባለው የባቢሎናውያን ዋነኛ ጣዖት ነበር። <ቤል> የሚለው ቃል ጌታ ተብሎ ይተረጎማል። የማርዱክ ልጅ እንደሆነ የሚነገርለት ናባው ደግሞ የጥበብና የትምህርት አምላክ እንደሆነ ይታመን ነበር። እነዚህ ሁለቱ የባቢሎን ዋነኞቹ አማልክት ሲሆኑ፥ ኢሳይያስ ዝቅ ብለው የሚዋረዱ

መሆናቸውን ተናግሯል። ምንም እንኳ እነዚህ አማልክት ከእንጨትና ከድንጋይ የተሠሩ ቢሆኑም፤ ለኃያሉ አምላክ እንደሰገዱ ተደርጎ ተገልጾአል። አገራቸውን ከሜዶንና ፋርስ ምርኮ ለመታደግ ባለመቻላቸው ዝቅ ብለው ይዋረዳሉ። እነዚህ ከእግዚአብሔር ታላቅ ኃይል በታች የሚገኙ ነበሩ።

በተጨማሪም ኢሳይያስ በባቢሎናውያን ሁሉ ላይ ስለሚደርሰው ታላቅ ውርደት ተናግሯል። ጣዖታት ከተማዬቱን ከሸንፈት ሊከላከሉ ሲገባቸው ሳይችሉ ቀርተዋል። ስለሆነም ባቢሎናውያን ከጦርነቱ በሚሸሹበት ጊዜ ከቤታቸው ይዘው ከሚሸሹዋቸው ነገሮች አንዳንዶቹ ያድኑናል የሚሉአቸው የተለያዩ ጣዖታት ነበሩ። የባቢሎን ከተማ በተወረረች ጊዜ መሮዳክ-ባልዳን የባቢሎንን ጣዖታት ወደ ሌሎች ስፍራዎች ለማዛወር ሁኔታዎችን አመቻችቶ እንደነበር የታሪክ ጸሐፊዎች ያስረዳሉ። ጣዖታቱን ሲያመልኩ የኖሩት ሰዎች ሊያድናቸው የሚገባውን ጣዖት አሸሽተው ለማዳን ጣሩ። እነዚህ ጣዖታት ለአህዮች ሽክም ከመሆን ያለፈ ጠቀሜታ አልነበራቸውም። በሸሽት ላይ የነበሩት ሰዎችና እንስሳት በመድከማቸው ምክንያት ሊያመልጡ አልቻሉም። እነዚህ ጣዖታት ለአምላኪዎቻቸው ከድካም በቀር የጨመሩት ነገር አልነበረም። በመጨረሻም፤ እነዚህ ጣዖታትና አምላኪዎቻቸው በምርኮኝነት ተወስደው ተዋርደዋል።

4ኛ ጥያቄ፡- ይህ በዓለም ላይ ስላሉት የተለያዩ ሃይማኖቶችና ፍልስፍናዎች ምን ያስተምረናል?

2. እግዚአብሔር ሕዝቡን እንደሚሸከም ቃል ገባ (ኢሳ. 46:3-4)

ከጣዖታቱና ከሕዝቡ ባቢሎን የምስኪንነት ዕጣ ፈንታ በተቃራኒ፤ ኢሳይያስ እግዚአብሔር ለሕዝቡ ለእስራኤላውያን የሰጠውን የተስፋ ቃል አስተላልፎላቸዋል። እግዚአብሔር አሁንም ለሕዝቡ ግድ ስለሚለው አይሁዶችን ይረዳቸዋል። እግዚአብሔር ከቅጣቱ የተነሣ ብዙዎቹ የሚሞቱ መሆናቸውን በማመልከት በምርኮ ላይ የሚገኙትን አይሁዶች «የእስራኤል ቤት ቅሬታ» ሲል ይጠራቸዋል። ይሁንና፤ ንጹሕ አምልኮ ይቀጥል ዘንድ እግዚአብሔር ሁልጊዜም ከሕዝቡ ቅሬታ ያስቀራል። እግዚአብሔር ለሕዝቡ ያለውን ልዩ ፍቅር ለመግለጽ አያሌ ማብራሪያዎችን ተጠቅሟል።

ሀ. እግዚአብሔር እንደ እናት ፀንሶ ካለመኖር ወደ መኖር አምጥቷቸዋል። ከአብርሃም ዘመን ጀምሮ ታላቅ ሕዝብ እስከሆኑበት ጊዜ ድረስ የተሸከማቸው እግዚአብሔር ነበር።

ለ. እናት ሕጻናት ልጆቿን እንደምትሸከም የተሸከማቸው እግዚአብሔር ነበር። በኢያሱ፤ በመሳፍንትና በነገሥታት የመጀመሪያ ዓመታት ሕዝቡን ከጥፋት የጠበቃቸው እግዚአብሔር ነበር።

(ማስታወሻ፡ እዚህ ጋ የቃላት ጨዋታ ሊኖር ይችላል። የአሕዛብ ጣዖታት ዓቅም ስላልነበራቸው በደክሙት አምላኪዎቻቸው ሸክም መጓጓዝ ነበረባቸው። ሕያው እግዚአብሔር ግን ሕዝቡን በመንከባከብና በማስቻል ተሸክሟቸዋል።)

ሐ. እግዚአብሔር በስተ እርጅናቸው አይተዋቸውም። ኢሳይያስ ትንቢቱን በሚጽፍበት ጊዜ እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ከመረጠ አንድ ሺህ ሦስት መቶ ዓመታት አልፈው ነበር። በኃጢአታቸው ምክንያት በሌሎች አገሮች ተማርከው በፈተና ላይ የሚገኙ ጥንታዊ ሕዝቦች ነበሩ። ዛሬ አንዳንድ ሰዎች ወላጆቻቸው እርጅተው ሲደክሙ እንደሚተዉአቸው እግዚአብሔርም ይተዋቸው ይሆን? አይተዋቸውም! በስተ እርጅናቸው እንኳ እግዚአብሔር አብሯቸው ይሆናል። በጦርነትና በምርኮአቸው ሁሉ እግዚአብሔር ከአይሁዳውያን ጋር ይሆን ነበር። ትንንሽ ልጆች በነበሩ ጊዜ እንደ ተሸከማቸው ሁሉ በስተ እርጅናቸውም ይሸከማቸዋል። በሰባ ዓመታት ምርኮ ውስጥ በሚያልፉበት ጊዜ ዘመኑ ሊጨልምባቸው ቢችልም፤ አይሁዳውያን አሁንም የእግዚአብሔር ሕዝብ ለመሆናቸው ማረጋገጫ ተሰጥቷቸዋል። እግዚአብሔር ከምርኮ ያወጣቸዋል። በሚኖሩበት ዘመን ሁሉ እግዚአብሔር ችግሮቻቸውን በማቃለል ሕዝቡን ይሸከማቸዋል።

5ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር በሕይወታችን ዘመን ሁሉ ስለሚያደርግልን ጥበቃ ከዚህ ክፍል ምን እንማራለን? ለ) እግዚአብሔር በዓመታት ሁሉ ለቤተ ክርስቲያን ስለሚያደርገው እንክብካቤ ከዚህ ክፍል ምን እንማራለን?

3. እግዚአብሔር ከጣዖታት እጅግ የላቀ አምላክ ነው (ኢሳ. 46:5-7 አንብብ)

ሰዎች ነገሮችን ማነጻጸር ይወዳሉ። ቤተሰባችን እንደሌላው ታላቅ ነው? ቤተ ክርስቲያኔ እንደሌላው ጥሩ ነች? እነዚህ በአብዛኛው የኩራት ኃጢአት ምልክቶች ናቸው። ሃይማኖቶችንም ማነጻጸር ዝንባሌ አለ። እስልምና ከክርስትና ይሻላል? የእኛ ቤተክርስቲያን ከኢየሱስ ብቻ ይሻላል? በአንድ በኩል ይህ የእግዚአብሔርን ቃል በማጥናት እውነት ወይም ሐሰት መሆኑን እንድንለይ የሚረዳን በመሆኑ የሌላውን ሰው እምነት ማወቃችን መልካም ነው። ጴጥሮስ ለአማኞች እንደተናገረው ስለ እምነታችን ምላሽ ለመስጠት በማንኛውም ጊዜ ዝግጁ መሆን አለብን (1ኛ ጴጥ. 3:15)። ነገር ግን የተለያዩ ሃይማኖቶችን አመዛዝንን የትኛው ከሁሉ እንደሚሻል የምናውቅ ከመሰለን ተሳስተናል። የመፍረድ ችሎታ የለንም። ጠቅላላውን እምነታችንን በመጽሐፍ ቅዱስና መጽሐፍ ቅዱስ ስለ እግዚአብሔር በሚያስተምረው አሳብ ላይ ማሳረፍ አለብን። ከሆቴል የትኛውን ምግብ እንደምንወድ የምንመርጠውን ያህል የትኛው ሃይማኖት እንደሚሻል ለመምረጥ የምንችል ሊመስለን አይገባም። በእስልምና

ወይም ሌላ ሃይማኖትና በክርስትና መካከል የሚደረገው ምርጫ ወደ እግዚአብሔር በሚወስዱ ሁለት ጉዳዮች መካከል የሚደረግ ምርጫ ሳይሆን የሕይወትና የሞት፣ የእውነትና የሐሰት ነው።

አይሁዶች በሕይወት ዘመናቸው ሁሉ ያመለኩትን እግዚአብሔርን ከአሕዛብ ጣዖታት ጋር ለማነጻጸር ተፈትነው ነበር። መፍረጃ መመዘኛቸውም፡ «ከሁሉም በተሻለ ሊጠብቀን የሚችለው ማን ነው?» የሚል ነበር። አሕዛብ ባሽነፉዋቸው ጊዜ የአሕዛብ አማልክት ከሁሉም የተሻሉ ናቸው ብለው ያስቡ ጀመር። ይህ የንጽጽር ጥረት ግን ስሕተት ነበር። በኢሳይያስ በኩል እግዚአብሔር ሕዝቡ እርሱን በአካባቢያቸው ካሉት ጣዖታት ጋር እንዲያነጻጸር ጠየቀ። በእርግጥ እውነተኛ መንፈሳዊ ምልክታ ካላቸው ወዲያውኑ ያጤኑታል። አንዱ በሰዎች የተሠራ ሲሆን፣ ሌላኛው ጅማሬ የለውም። አንዱ ተፈጣሪ ሲሆን፣ ሌላኛው ፈጣሪ ነው። ጣዖታት ለመናገርም ሆነ ለመሥራት የማይችሉ ሲሆኑ፣ እግዚአብሔር ግን የወደፊቱን ከመተንበይ አንሥቶ ሁሉንም ነገሮች ይቆጣጠራል። ጣዖታት በሰዎች አምሳል የተፈጠሩ ሲሆን፣ እግዚአብሔር ግን የማይታይ አምላክ ነው። ይህም ምንም ነገር ከእግዚአብሔር ጋር ሊወዳደር እንደማይችል ያሳያል። እርሱ የሰው ልጆች በምናባቸው ከፈጠሯቸው ነገሮች ሁሉ በላይ ነው። ኢሳይያስ እግዚአብሔርን በሰማያዊ ዙፋኑ ላይ ተቀምጦ ባየበት ወቅት የተደነቀው በዚህ የቅድስና ብያኔው ነበር (ኢሳ. 6)።

ኢሳይያስ እግዚአብሔርን ከጣዖት ጋር ማነጻጸሩ ትክክል እንዳልሆነ ለማሳየት የአምልኮተ ጣዖትን ከንቱነት አብራርቷል። ይህ ከዚህ የትንቢተ ኢሳይያስ ክፍለ ትምህርት ዐበይት መልእክቶች አንዱ ነው። ኢሳይያስ ተራ ሰዎች ከእንጨት ቀርጸው የሚያመልኳቸውን ጣዖታት ሳይሆን፣ ታላላቅ ገዥዎችና ሀብታሞች በቤተ መቅደሶቻቸው ውስጥ የሚያኖሯቸውን የብርና የወርቅ ጣዖታት ለማብራሪያው ተጠቅሟል። እነዚህ ጣዖታት የሚመጡት ከየት ነበር? አንድ ጣዖት የሚፈጠረው በጣዖቱ ፈቃድ ሳይሆን በሰውየው ውሳኔ ነበር። አንድ ሀብታም ሰው ወይም የአገሪቱ ገዥ ወርቅን ለአንጥረኛው ይሰጠዋል። አንጥረኛው ደመወዙን የሚያገኘው ከዚያው ብርና ወርቅ በማስቀረት ይሆናል። በተረፈው ግን ለሰውየው መስገጃ የሚሆን ጣዖት ይሠራል። የጣዖት ቀረጸው ጥራት በአንጥረኛው የፈጠራ ችሎታ የሚወሰን ይሆናል። ጣዖቱ ተቀርጾ ሲያልቅ ጠንካራ ሰዎች ተፈልገው ይሸከሙትና ወደ ቤት ወይም ቤተ መቅደስ ውስጥ ወስደው ከተዘጋጀለት ስፍራ ያስቀምጡታል። ዳግም ላይንቀሳቀስ እዚያው ይጋደማል። ወዲያውም ይኼው የአንጥረኛ ቅርጽ እንደ አምላክ ይቆጠራል። ሰዎች መሥዋዕቶችን እያቀረቡ ያመልኩታል። ይህ ግን የወርቅ አንጥረኛ ሥራ እንደ መሆኑ ምንኛ ጅልነት ነው! የአምላኪውን ጸሎት ሰምቶ

ሊመልስ አይችልም። ሰውየውን ከዚያ መከራና እግዚአብሔር ከሚያመጣበት ምርኮ አይታደገውም። እንጥረኛው ከሠራው በኋላ እንኳ ጣዖቱ እንደ በፊቱ ሁሉ ግዑዝ ሆኖ ይቀጥላል።

4. ዐመፀኞቹ አይሁዳውያን እግዚአብሔር የሰጣቸውን ትንቢቶች ማስታወስ ነበረባቸው (ኢሳ. 46:8-13 አንብብ)

የእግዚአብሔርን ልብ ሊያሳዝኑ ከሚችሉት ነገሮች አንዱ ሕዝቡ ከእውነት አፈንግጦ ለእርሱና ለትእዛዛቱ ከመገዛት ማመፁ ነው። የአይሁዶችም ሆነ የክርስቲያኖች ዝንባሌ እግዚአብሔር ከመሠረተው መመዘኛ ይልቅ በዓለም መመዘኛ ለመኖር መጣር ነው። እግዚአብሔር አይሁዶችን ዓመፀኞች (ቁ. 8)፣ ልብ ደንዳኖችና ከጽድቅ የራቁ (ኢሳ. 46:12) እያለ የጠራቸው ለዚህ ነው። ኢሳይያስ ለመጨረሻ ጊዜ ሕዝቡ የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንዲቀበል ይማጸናል። እግዚአብሔር በታሪክ ውስጥ የሠራውን በማስታወስ ለሕጉ ካልታዘዙ አሁንም በፍርድ እንደሚመጣባቸው መገንዘብ ነበረባቸው።

6ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ከእስራኤል ታሪክ እንዴት ዓመፀኞች፣ ልብ ደንዳኖችና ከጽድቅ የራቁ እንደነበሩ አብራራ። ለ) ይኸው ተመሳሳይ ባሕርይ እንዴት በቤተ ክርስቲያን (በግለሰብም ሆነ በአጠቃላይ ማኅበረ ምእመናን ደረጃ) እንደሚታይ ግለጽ።

እግዚአብሔር ለማያቋርጥ ኃጢአታቸውና ዓመፃቸው ሕዝቡን ሊቀጣ ቆርጧል። የቅጣቱ ዓላማ ግን እነርሱን ማጥፋት ሳይሆን እግዚአብሔርን እንዲወዱትና እንዲታዘዙት ማስተማር ነበር። እግዚአብሔር ሕዝቡን የሚቀጣው ንስሐ ገብተው እንዲያድጉ እንጂ እንዲጠፉ አይደለም። አይሁዶች በምርኮኛነት ሲወሰዱ ከአምልኮተ ጣዖት ወጥመድ ራሳቸውን ጠብቀው የእግዚአብሔርን ኃይል መገንዘብ ነበረባቸው። በምርኮኛነት የተወሰዱት የእነርሱ አምላክ ከአሕዛብ አማልክት ስላነሰ እንዳልሆነና የአብርሃም፣ የይስሐቅና የያዕቆብ አምላክ የሆነው አንድ አምላክ ብቻ እንዳለ ማስተዋል ነበረባቸው። ይህንን እንዴት ያውቁ ነበር? እግዚአብሔር በታሪካቸው ሁሉ እንዴት እነርሱን ለመታደግ እንደሠራ በማስታወስ እውነቱን ሊረዱ ይችሉ ነበር። እንዲሁም ደግሞ በምርኮኛነት ከመወሰዳቸው ከ150 ዓመታት ቀደም ብሎ እግዚአብሔር በኢሳይያስ በኩል የተናገረውን ትንቢት ማስታወስ ነበረባቸው። እግዚአብሔር ወደፊት የሚከሰተውን መተንበዩ ለእውነተኛነቱ ማረጋገጫ ነበር። ታሪክን የሚቆጣጠረው እርሱ ነው። ያለፉበት ምርኮኛነትም ሆነ ነፃ እንደሚወጡ የተነገረው ትንቢት ሁሉ የእግዚአብሔር ዕቅድ አካላት ነበሩ። የወጠነው እግዚአብሔር ነው። እናም ማንም ቢሆን ታላላቆቹ የባቢሎን አማልክት እንኳ ሊያስቆሙት አይችሉም። እርሱ የወደደውን ያደርጋል። ስለሆነም አይሁዶች እግዚአብሔር በአሕዛብ አማልክት

እንደ ተበለጠ ከማሰብ ሊቆጠቡ ይገባቸዋል። ወደ ምርኮኛነት እንዲገቡ የወሰነው አምላክ ከምርኮው እንዲወጡም ወስኗል።

እግዚአብሔር የወደፊቱን ክስተት ሙሉ ለሙሉ እንደሚቆጣጠር ለማሳየት «ነጣቂ ወፍ» ሲል የገለጸውን የቂሮስን መምጣት አመልክቷል። እንደ ነጣቂ ወፍ ቂሮስ በከፍተኛ ፍጥነት ባቢሎንን ያጠፋታል። ምንም እንኳን የሚኖረው በሩቅ የፋርስ ምድር ቢሆንም፣ ቂሮስ እግዚአብሔር የሚጠቀምበት መሣሪያ ነበር። እግዚአብሔር ዓላማዎቹን ለመፈጸም የይሁዳን ብቻ ሳይሆን የሌሎችንም አገሮች ነገሥታት ይጠቀማል።

ምንም እንኳን የእግዚአብሔር ሕዝብ መንገዱን ከመከተል ፈቀቅ ብለው ከጽድቅ በራቀ መስመር ቢጓዙም፣ እግዚአብሔር አንድ ቀን ጽድቅን ወደ እነርሱ ያቀርባል። እግዚአብሔር ወደ ምርኮ በሰደዳቸው ሕዝቡ ላይ ነጻነትንና ማዳንን ያመጣል። የእግዚአብሔር ከተማ የሆነችው ጽዮን እግዚአብሔር ቃል የገባላትን ነጻነትና ማዳን ትቀበላለች። እግዚአብሔር የሚናገረው ወደፊት ስለሚመጡት ረዥም ዓመታት ሳይሆን በምርኮ እንዳሉ አድርጎ ኢሳይያስ ያያቸው አይሁዶች በፍጥነት ነፃ እንደሚወጡ ነበር።

ስይጣን በአእምሯችን ውስጥ ከሚዘራቸው ስውር አሳቦች አንዱ እግዚአብሔር ከእኛ እርዳታ ውጭ ምንም ሊያደርግ እንደማይችል የሚገልጸው ነው። አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እነርሱ ከሌሉ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ምንም ነገር ሊፈጸም እንደማይችል የሚያስቡት ለዚህ ነው። ወይም ደግሞ እግዚአብሔር በቤተ ክርስቲያኒቱ ጥንካሬ የተወሰነ እንደሆነ እናስባለን። ቤተ ክርስቲያኒቱ በመንፈሳዊ ዓቅሟ ደካማ ከሆነችና መሪዎችም ከተከፋፈሉ እግዚአብሔር ሊሠራ የማይችል ይመስለናል። ቤተ ክርስቲያኒቱ ትንሽ ከሆነች ለእግዚአብሔር ትንሽ ነገር ብቻ እንደምንሠራና ትልቅ ከሆነች ደግሞ ትልቅ ነገር ልንሠራ እንደምንችል እናስባለን። እግዚአብሔር በምድር ላይ ደኅንነትን ለማምጣት ሰዎችንና ቤተ ክርስቲያንን እንደሚጠቀም እውነት ነው። ይህ ማለት ግን በሰዎች ድክመትና የፍጽምና ጉድለት የእግዚአብሔር የመሥራት ዓቅም ይወስናል ማለት አይደለም። እንዲያውም እግዚአብሔር ብዙውን ጊዜ አንድን ታላቅ ነገር የሚሠራው በደካማ መሣሪያ በመጠቀም ነው። ቅዱስ ጳውሎስ እንዳለው፣ በሸክላ ዕቃ ውስጥ የወንጌሉ መዝገብ አለን (2ኛ ቆሮ. 4:7-10)። በዚህ ዓይነት ደካሞች ሰዎች ምንም ሊሠሩ እንደማይችሉና እግዚአብሔር ግን በእነርሱ ተጠቅሞ ታላቅ ነገር እንደሚሠራ ለሁሉም ይታወቃል። በዚህም ክብሩን የሚወስደው እግዚአብሔር ብቻ ይሆናል!

ይህ ትንቢት የሚፈጸመው መቼ ነው? መጀመሪያ፤ ቂርስ ባቢሎንን አሸንፎ አይሁዶች ወደ አገራቸው ተመልሰው ቤተ መቅደሳቸውንና የኢየሩሳሌምን ከተማ ዳግም እንዲያንጹ ባደረገበት ወቅት ተፈጽሟል። ደኅንነት የተባለው እግዚአብሔር ሊቀጣቸው ከላካቸው የምርኮ አገር አይሁዳውያን መመለሳቸው ነበር። በዚያን ጊዜ እግዚአብሔር ብቻውን አምላክ የሆነ የታሪክ ጌታ መሆኑን ይገነዘባሉ። አይሁዶች ከምርኮ ከተመለሱ በኋላ የአሕዛብን ጣዖታት ለማምለክ አልተፈተኑም። ምርኮው እውነተኛውን አምላክ በማሳየት የመልካም አስተማሪነትን ሚና ተጫውቷል።

ሁለተኛ፤ ትንቢቱ የመጨረሻውን ዘመን የሚያመለክት ሊሆን ይችላል። ለአይሁዶችም ሆነ ለተቀረው ዓለም ሁሉ እውነተኛ ደኅንነት የሚመጣው ያን ጊዜ ብቻ ነው። በቂርስ ዘመን አይሁዶች ያገኙት ደኅንነትና ነጻነት የዓለም ሕዝብ ሁሉ ኢየሱስ ክርስቶስ በሚመለስበት ጊዜ ለሚያጣጥመው ደኅንነትና ነጻነት ቅምሻ ብቻ ነበር።

7ኛ ጥያቄ፡- ከዚህ ምዕራፍ እግዚአብሔር በፍርድና በሽልማት ከሕዝቡ ጋር ስላለው ግንኙነት ምን እንማራለን?

ሁለተኛ ቀን ኢሳይያስ 47

ሰዎች በኃጢአታቸው ከሚቀጥሉባቸው ምክንያቶች አንዱ የማይያዙ ወይም የኃጢአታቸውን ዋጋ ለመክፈል የማይገደዱ ስለሚመስላቸው ነው። ክርስቲያን ባል ዝሙት የሚፈጽመው ማንም እንደማያየውና ከቅጣት እንደሚያመልጥ ሰይጣን ስለሚነግረው ነው። በኃጢአት በሚፈተንበት ወቅት በራሱ፤ በቤተሰቡና በቤተ ክርስቲያን ላይ ስለሚያስከትለው አደጋ ቢገነዘብ ኃጢአቱን አይፈጽመውም። ኃጢአቱን በመሰወር ከቅጣት ሊያመልጥ እንደሚችል ስለሚያስብ ራሱን ለውድቀት ያጋልጣል። ምንም እንኳን ብዙ ጊዜ ሳይነቃበት እየደጋገመ ሊፈጽም ቢችልም፤ የኋላ ኋላ መጋለጡ አይቀርም። ይህም በዚህም ሆነ በሚመጣው ሕይወት የኃጢአቱን መዘዝ እንዲጋፈጥ ያስገድደዋል።

8ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ 47:10 አንብብ። ሀ) ክርስቲያኖች ማንም አያየንም እያሉ ኃጢአት ሲፈጽሙ የኋላ ኋላ የተጋለጡባቸውን አጋጣሚዎች ጠቃቅስ። ለ) ኃጢአታቸው በታወቀበት ጊዜ በራሳቸውና በቤተሰባቸው ላይ ያስከተለው ውጤት ምን ነበር? ሐ) ሰይጣን ሰዎች ኃጢአት ከመፈጸማቸው በፊት ማንም እንደማያውቅባቸው አድርገው እንዲያስቡ በማድረግ የሚያታልላቸው ለምንድን ነው?

እግዚአብሔር ሕዝቡን እስራኤልን ለመቅጣት በመሣሪያነት የተጠቀመበት የባቢሎን ሕዝብ ይኸው ተመሳሳይ አመለካከት ነበረው። ሌሎችን ሕዝቦች እንደፈለጉ ማድረግ አይሁድንም በባርነት

ለመግዛትና እንዳሻቸው ለማድረግ እንደሚችሉና እግዚአብሔርም እንደሚይጠይቃቸው ያስቡ ነበር። ኢሳይያስ ወደፊት 150 ዓመታት አሻግሮ የአይሁዶችን ወደ ባቢሎን በምርኮ መወሰድ ብቻ ሳይሆን ባቢሎናውያን የእግዚአብሔርን ሕዝብ ላስተናገዱበት መንገድ በመቀጣት እንደሚጠፉ ተመለከተ። ሰው የዘራውን ያንኑ እንደሚያጭድ የሚያስረዳው መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርህ (ምሳሌ 11:21፤ ገላ. 6:8-9) እግዚአብሔር በባቢሎን ላይ ፍርድን በማምጣቱ በዚህ ክፍል ተፈጻሚነትን አግኝቷል።

9ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ 47ን አንብብ። ሀ) ለባቢሎን የተሰጠው ስም ምንድን ነው? ኢሳይያስ ባቢሎንን እንደዚህ ብሎ የሚጠራት ለምን ይመስልሃል? ለ) በባቢሎን ላይ የሚደርሱትን ነገሮች ዘርዝር። እነዚህ ሁሉ በተምሳሌትነት የሚያሳዩት ምንድን ነው? ሐ) እግዚአብሔር በዚህ ክፍል ከባቢሎን ጋር ስላለው ግንኙነት የተናገረው ምንድን ነው? መ) ባቢሎናውያን በእግዚአብሔር እንዲቀጡ ያደረገው የተሳሳተ አስተሳሰባቸው ምን ነበር? ሠ) እግዚአብሔር የባቢሎንን ጠቢባንና ኮከብ ቆጣሪዎች ደካማነት ያሳየው እንዴት ነው? ለአይሁዶች ይህንን ማስታወሱ ጠቃሚ የሚሆነው ለምንድን ነው?

ኢሳይያስ በባቢሎን ላይ ስለሚመጣው ፍርድ የሚገልጸውን ትንቢት መናገሩን ቀጥሏል። በምዕራፍ 46 ባቢሎናውያን ባመለኩቸው እና በተመኩባቸው ጣዖታት ላይ በሚደርሰው አደጋ ላይ ትኩረት ሰጥቶ ሲናገር ተመልክተናል። በምዕራፍ 47 ኢሳይያስ ከቆንጆ ልጃገረድ ጋር ባንጸጸራቸው ውሷ የባቢሎን ከተማና በሕዝቡ ላይ ስለሚደርሰው አደጋ ገልጾአል።

1. መጨረሻው የባቢሎን ውድመት (ኢሳ. 47:1-5 አንብብ)

ይሁዳ ከመወረሯ ከብዙ ዓመታት በፊት ኢሳይያስ እግዚአብሔር በይሁዳ ላይ ለምትፈጽመው በደል ባቢሎንን እንደሚቀጣ ተንብዮአል። ባቢሎን በይሁዳ ላይ ለፈጸመችው የጭካኔ ተግባር የማትቀጣ ቢመስላትም፤ እግዚአብሔር ግን የመቅጫው ቀን እስኪደርስ ድረስ በትዕግሥት እየተጠባበቀ ነበር።

በጥንቱ ዓለም ታሪክ የባቢሎን ከተማ በውበቷ የታወቀች ነበር። እንዲያውም በባቢሎን ከተማ ውስጥ የሚገኙ የአትክልት ስፍራዎች ከሰባቱ ጥንታዊ የዓለም አስደናቂ ስፍራዎች ውስጥ እንደሚመደቡ የታሪክ ጸሐፍት ያስረዳሉ። ኢሳይያስ ያንን ውበት ለማመልከት ባቢሎንን ከውብ ድንግል ጋር ያመሳስላል። በጥንት ዘመን ብዙውን ጊዜ ልጃገረዶች የወጣት ወንዶችን ቀልብ እንደሚሰቡ ሆነው በጌጣጌጥ የተንቆጠቆጠ ልብስ ይጎናጸፉ ነበር። በተለይም ሀብታም ቤተሰብ ያላቸው ልጃገረዶች ውድ የጥሎሽ ገንዘብ ለማስከፈል ይቻላል ዘንድ ከፍተኛ ጥበቃ ይደረግላቸው ነበር። ውበታቸውን ለመጠበቅ እንዲቻል

አድካሚ ሥራ ከመሥራት እንዲቆጠቡ ይደረግ ነበር። በጥንቱ ዓለም እንግዲህ ባቢሎን ይህንን ትመስል ነበር። እግዚአብሔር ግን በውበቷ ላይ ፍርዱን እንደሚያመጣ ተናገረ።

ሀ. እግዚአብሔር ባቢሎንን ስለሚያዋርዳት ከክብር ዙፋን ይልቅ በትቢያ ላይ ትቀመጣለች። በትቢያ ላይ መቀመጥ ማለት ከገዢነት ይልቅ እንደ ለማኝ በኃፍረትና በልቅሶ የመኖር ተምሳሌት ነው። ባቢሎን በአሕዛብ ላይ የነበራት የዙፋን ሥልጣንና ኃይል ያከትማል። እግዚአብሔር የባቢሎን አገር ዝቅ ትል ዘንድ እየገዛና እያዘዘ ስለሆነ እነዚህ የትእዛዝ መገለጫ ቃላት ነበሩ።

ለ. ባቢሎን ከእንግዲህ ወዲህ አትቀማጠልም። ይልቁንም የንግሥናዋን ክብር የሚያመለክተው ልብስ ወልቆ ወደ ባርነት ዝቅ ብላ የዱቄት ፈጭነቱን ተግባር ታከናውናለች። ልብሶቿ አድፈው ይበላሻሉ። በተመሳሳይ ሁኔታ ከጥንቱ ዓለም እጅግ ውብ ከተሞች አንዱ የነበረችው ባቢሎን ወደ ፍርስራሽነት ትለወጣለች።

ሐ. ልብሷን ከፍ አድርጋና ባቷን ገልጣ ወንዞችን ትሻገራለች። ከእንግዲህ ውበቷ ተሰውሮ የሚኖር ሀብት ሳይሆን እንደ ተራ ባሮች ወይም ጋለሞቶች በግልጽ የሚታይ ይሆናል። ወንዞችን መሻገር መጭውን የባቢሎናውያንን ወደ ፋርስና ሜዶን መማረክ ወይም የተለመደውን ውኃ የመቅዳት ተግባር ሊያመለክት ይችላል።

ባቢሎን የማትሸነፍ ትመስል ነበር። ከስፋታቸው የተነሣ ሰረገሎችን በሚያስነዱ ቅጥሮችና ከውፍረታቸው የተነሣ ሊቃጠሉ ወይም ሊሰበሩ በማይችሉ ደጆች የታጀበች በመሆኗ ትሸነፋለች ብሎ የጠረጠረ አልነበረም። እግዚአብሔር ግን በአንድ ወቅት በልጆቹ እስራኤላውያን ያደረገችውን ለመበቀል ወስኖ ነበር። እግዚአብሔር ቅጣትን ከወሰነ የሚመልሰው የለም። የእስራኤል ተቤኸ የሆነው እግዚአብሔር ሕዝቡን ከባቢሎን ምርኮ ለማውጣት ቆርጦ ነበር። የእስራኤል ቅዱስ በሰዎች ሁሉ ላይ ፍጹም የበላይነት ስላለው ለሕዝቡ ለእስራኤል መሥራቱ የማይቀር ነበር።

10ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ከዚህ ክፍል እግዚአብሔር በሕዝቡ ፈንታ ስለ መሥራቱ ምን እንማራለን? ለ) በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ የጭካኔ ተግባር በፈጸሙት ሰዎች ላይ ይህ የመዋረድ ሁኔታ ሲከሰት ያየኸው እንዴት ነው?

2. እግዚአብሔር ለትዕቢቷና በሕዝቡ ላይ ለፈጸመችው ምሕረት አልባ ጭካኔ ባቢሎንን ያጠፋታል (ኢሳ. 47:6-11)

ሌላው ክርስቲያን መከራ ሲቀበል ተመልክቶ መሠቃየት እንደሚገባውና እኛ ግን ከዚህ ነፃ መሆን እንዳለብን ማሰቡ ቀላል ነው። ይህ ያለን ነገር ሁሉ ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደሚመጣ ከመዘንጋት የሚመነጭ የትዕቢት ምልክት ነው። ለራሳችን ታማኞች

ከሆንን ለሁላችንም የሚገባን የእግዚአብሔር ጸጋ ሳይሆን የእግዚአብሔር ፍርድ እንደሆነ እናውቃለን። እግዚአብሔር ባቢሎንን አይሁዶችን ለመቅጣት መሣሪያ አድርጎ መርጧል። ይህ ባቢሎናውያን ትሑት እንዲሆኑና እግዚአብሔርን ደስ በሚያሰኝ መልኩ እንዲኖሩ በማድረግ ፈንታ ኃይላቸውን አላግባብ የሚጠቀሙ ጩካኝ ገዢዎች አደረጋቸው። ስለሆነም እግዚአብሔር በባቢሎናውያን ላይ ሦስት በደሎችን በመቁጠር ሊፈርድባቸው ቃል ገብቷል።

ሀ. ለእግዚአብሔር ሕዝብ ምሕረትን እንደማሳየት በጭካኔ ገዝተዋቸዋል። እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ ፍርድን ያመጣው እርሱ እንደሆነ ገልጾአል። ከአይሁዶች ጋር ተጣልቶ ነበር። በተስፋይቱ ምድር ላይ ይኖር የነበረውን የራሱን ሕዝብ (ርስቱን) አረከሰ። እግዚአብሔር የማያመልኩት ባቢሎናውያን ኢየሩሳሌምን ብቻ ሳይሆን ቤተ መቅደሱን ጭምር እንዲያወድሙ በመፍቀድ በዓለም እጅግ ቅዱስ የሆነውን ስፍራ አርክሶታል። እግዚአብሔር ለባቢሎናውያን የመግዛት መብት እንደሰጣቸው ገልጾላቸዋል (ዳን. 14:17 ተመልከት)። ስለሆነም ባቢሎን በይሁዳ ላይ የፈጸመችው ሁሉ የእግዚአብሔር ፈቃድ አካል ነበር። ነገር ግን ሕዝቡን በወረረችበት ወቅት ስለነበራት አመለካከት እግዚአብሔር ይፈርድባታል። ለአይሁዶች ምሕረትን ሊያሳዩዋቸው ሲገባቸው በባርነት ምሬት አስጨነቋቸው። የክብር እንክብካቤ ሊደረግላቸው እና ሊያርፉ በሚገባቸው አዛውንት ላይ ሳይቀር ከባድ የባርነት ቀንበር ጫኑባቸው። እግዚአብሔር ለእኛ ምሕረትን በሚያደርግበት ጊዜ እኛም ለሌሎች ምሕረትን እንድናደርግላቸው ይጠበቅብናል (ማቴ. 18:21-35)። የሚያሳዝነው ብዙዎቻችን የእግዚአብሔር ምሕረት እኛ በሥራችን ያገኘነው እንደሆነ በማሰብ ለዕቡይነት እንጋለጣለን። በሕይወታችን የእግዚአብሔር ጸጋ ለሌሎች ሰዎች የማስተላለፍ ዕድል በማጣት የኋላ ኋላ የእግዚአብሔርን ፍርድ እንቀበላለን።

ለ. ባቢሎን በትዕቢቷ ልትሸነፍ እንደማትችል አስባ ነበር። ባቢሎናውያን ከሌሎች ሰዎች እንደሚለዩና የመግዛት መብታቸው የተገኘው በማንነታቸው ሳቢያ እንደሆነ ያስቡ ነበር። ራሳቸውን እንደ ልዩ ሕዝብ ይቆጥሩ ነበር። ኢሳይያስ እንደገለጸው፡ የባቢሎን ሴት ልጅ «እኔ ለዘላለም እመቤት እሆናለሁ» ስትል አስባለች። ባቢሎናውያን ይህንን ትዕቢት በማንጸባረቅ «እኔ እኔ ነኝ፤ ከእኔም በቀር ሌላ የለም» ሲሉ የራሱን የእግዚአብሔርን ቃል ለራሳቸው አውለውታል (ኢሳ. 47:8፣ 10ን ከ46:9 ጋር አነጻጽር)። ባቢሎን ልትደመሰስ የማትችል ዘላለማዊት መንግሥት እንደሆነች አስባ ነበር። እንዲያውም ስለ ራሷ ስታስብ ልዩና መለኮታዊ መንግሥት በመሆኗ ሁልጊዜም የዓለምን አገሮች ስትገዛ እንደምትኖር ታስብ ነበር። ባቢሎን እግዚአብሔር

አንድን አገር ከፍ ከፍ እንደሚያደርግና ለዚያ አገር የወጠነው ዓላማው ከግቡ ሲደርስ መልሶ ዝቅ እንደሚያደርግ የሚያሳየውን የታሪክ ትምህርት ዘንግታለች። ባቢሎን በእግዚአብሔር ላይ ተደግፋ እንድትኖር የሕይወት ዑደት ሊያስተምራት ይገባ ነበር።

እግዚአብሔር ግን የባቢሎን ሴት ልጅ መንግሥቷ ከእርሷ ሲወሰድባት ወደ መበለትነት እንደምትቀየር ተናግሯል። የታላቅ ከተማነቷ ጥበቃና ክብር ይወሰድባታል። በአገሪቱ ውስጥ የነበሩት ወጣት ወንዶችና ሴቶች በረሃብና በጦርነት ሲሞቱና በምርኮኛነት ሲወሰዱ ልጅ አልባ ሆኖ ትቀራለች። ይህም በወረረቻቸው አገሮች ላይ ባደረገችው ልክ ይደረግባታል፤ ኢየሱስ እንደተናገረው በሰፈረችው መጠን ይሰፈርላታል (ማቴ. 7:1-2)።

በዚያን ጊዜ ምንም ነገር ባቢሎንን አይጠብቃትም። ሃይማኖቷም እንኳ አይታደጋትም። የጣዖቶቻቸው ቅጥያ የሆኑት ምዋርተኞቻቸው ውጤት አልባ ይሆናሉ። ጉዳትን ለመከላከል የሚጠቀሙባቸው ምትሀቶች በዚያን ዕለት አያድኗቸውም። ዝነኛው ጥበባቸውም አይታደጋቸውም። መጭዎቹን የጦርነትና የምርኮ ቀናት ሊከላከሉ አይችሉም።

ሐ. ባቢሎን እግዚአብሔር ከፋቷን እንደማያይ ታስብ ነበር (ኢሳ. 47:10)። ኢሳይያስ የጠቀሰው ኃጢአት ምናልባትም ባቢሎን ከቁጥጥሯ ሥር የነበሩትን አገሮች የበዘበዘችበት ፖለቲካዊ በደል ሳይሆን አይቀርም። በጉልበት የሚገዙ አምባገነኖች ሰዎች በፍርሃት እንዲንቀጠቀጡላቸው ያደርጋሉ። የቀድሞው ፕሬዝዳንት መንግሥቱ ኃይለማርያም ሌሎቹን ለማስፈራራት ሲል ከጦርነት ያፈገፈገውን ጄኔራል ይገድል እንደነበር ፍርሃት የሚሠራው በተከታታይ ጉትኅታ ነው። ባቢሎን እግዚአብሔር እንደማያይና ቢያይም በኃላፊነት እንደማይጠይቃት አሰበች። «እኔ ጉልበታም ነኝና እንዳሻኝ መኖር እችላለሁ። ሌላው ሰው ምንም ሊያደርገኝ አይችልም!» በሚል አቋም ባቢሎን ትዕቢቷን ገለጸች። ነገር ግን እግዚአብሔር አይቷታልና ለሥራዎቿ ከመጠየቅ አታመልጥም። በመሆኑም እግዚአብሔር በከተማዬቱና በሕዝቡ ላይ የከፋ ቅጣት አድርሷል። አደጋና ጥፋት ይመጡባታል። ከታሪክ እንደምንረዳው፤ ይህ ጥፋት በፋርስና ሜዶን መንግሥት አማካኝነት በ539 ዓ.ዓ. በባቢሎን ላይ ደርሷል።

11ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር አገሮችንና የአገሮችን መሪዎች ለድርጊታቸው እንዴት በኃላፊነት እንደሚጠይቅ ከዚህ ምንባብ ምን እንማራለን? ለ) ስለ ኃጢአትና የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሰይጣን እንዳያጠምዳቸው መጠንቀቅ እንደሚገባቸው ከዚህ ምንባብ ምን እንማራለን?

3. የባቢሎን የሃይማኖት መሪዎችና ጠቢባን ኃይል አልባነት
(ኢሳ. 47:12-15)

12ኛ ጥያቄ፦ ዳንኤል ምዕራፍ 5ን አንብብ። እግዚአብሔር በባቢሎን ከተማ ላይ ለመፍረድ በወሰነበት ጊዜ ጠቢባንና የሃይማኖት መሪዎች ኃይል እንዳጡ ይህ ምንባብ የሚያስረዳው እንዴት ነው?

ብዙውን ጊዜ ፖለቲካና ሃይማኖት እጅና ጓንት ሆነው ይሠራሉ። ፖለቲከኞች ሕዝቡን ለመቆጣጠር ወታደራዊ ኃይል ሲጠቀሙ፣ ሃይማኖት ደግሞ ፈሪሃ እግዚአብሔርን ይጠቀማል። በዓለም ላይ ሰዎች የእግዚአብሔርን ሞገስ ለማግኘት ሲሉ በሃይማኖት መሪዎች ታዝዘው እጅግ አስደናቂ ነገሮችን የሚያደርጉት ለዚህ ነው። ጣዖታት ባቢሎንን እንደሚደግፉና ከተማዬቱንና መንግሥቱን እንደሚጠብቁ ማረጋገጡ የሃይማኖት መሪዎች ኃላፊነት ነበር። እግዚአብሔር ለሥራ በሚነሣበት ጊዜ ግን እነዚህ ጣዖታት ከተማዬቱን መጠበቅ ይችሉ ይሆን?

እግዚአብሔር በእነዚህ የሃይማኖት መሪዎችና በሐሰተኛ አማልክት ላይ በተደገፉት ሰዎች ላይ በመሳለቅ ከአደጋ ይጠብቀናል የሚሉትን የምዋርተኝነትና የምትሐት ልምምዶች እንዲቀጥሉ ነገሯቸዋል። እነዚህ መሪዎች የፖለቲካና የሃይማኖት እውቀት የነበሯቸውን አማካሪዎችና በኮከብ ቆጠራ የወደፊቱን ክስተት ለማወቅ እንደሚችሉ የሚያስቡትን የከዋክብት ተመራማሪዎች ሰብስበው ከፋርስና ሜዶን ጥቃት እንዴት እንደሚድኑ መጠየቅ ነበረባቸው። ከባቢሎን አማልክትና ከሕያው አምላክ የትኛው እንደሚበልጥ ይመለከታሉ።

እግዚአብሔር ለሥራ በተነሣ ጊዜ ግን የሃይማኖት መሪዎች ሁሉ ከንቱዎች መሆናቸው ይረጋግጣል (ኢሳ. 47:14-15)። ጥንታዊ ኃይላቸው ሁሉ ከንቱ ይሆናል። የፋርስና ሜዶን ሠራዊት ሲመጣ፣ እንደ ፖለቲካ መሪዎቹ ሁሉ ሃይማኖታዊ መሪዎቹም ይማረካሉ። ኃይል ነን ቢሉም ኃይላቸው ከንቱ ሆኖ ከተማዬቱ ስትደመሰስ የእግዚአብሔርን የቁጣ ነበልባል ይጋፈጣሉ። እሳቱ የጠፋበት ከሰል ለማንም ሙቀትን እንደማይሰጥ ሁሉ እነዚህ የሃይማኖት መሪዎችም ሌሎችን ለማበረታታትም ሆነ ራሳቸውን ለማዳን አይችሉም። በዚያን የፍርድ ዕለት በተራ ሰው፣ በፖለቲካ መሪ ወይም በሃይማኖት መሪ መካከል ምንም ዓይነት ልዩነት አይኖርም። ሁሉም በእኩል ደረጃ የእግዚአብሔርን ቅጣት ይጋፈጣሉ። ይህም የጥንት ሃይማኖታቸውን ከንቱነት ያረጋግጣል።

13ኛ ጥያቄ፦ በትዕቢት ተነፍተው የበላይነትን እንደተቀዳጁ በሚያስቡ የሃይማኖትና የፖለቲካ መሪዎች ላይ የእግዚአብሔር አመለካከት ምን እንደሆነ ከዚህ ምዕራፍ የተማርኸውን ግለጽ።

ለክርስቲያኖች የሌሎች ሃይማኖቶችን ድክመት ለማሳየት ጣት መጠቀሙ ቀላል ነገር ነው። «ይህ ሃይማኖት የሚከተላቸውን እነዚህን ሁሉ ጣዖታት ተመልከት! ምን ዓይነት ሞኝነት ነው! ይህ ደግሞ ሁልጊዜም የሚዋጋና ሰዎችን የሚያጠፋ ምን ዓይነት ጨካኝ ሃይማኖት እንደሆነ ተመልከት። ይህ የቤተ ክርስቲያን ዲኖሚኔሽን ሕይወት የለውም። እኛ መንፈስ ቅዱስ አለን። እነርሱ ግን ሙታን ናቸው። የሚያደርጉት ነገር ቢኖር ዝም ብሎ መንጫጫት ነው። የትኛውም በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የተመሠረተ አይደለም። እኛ ግን በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ መሠረት የጣልን ነን። እኛ ከእነርሱ የትና የት እንሻላለን!» ይህ ምናልባትም በአፋችን አውጥተን ባንናገረውም በልባችን ውስጥ የሚጉላላ አሳብ ነው። ብዙውን ጊዜ የሌሎችን ሃይማኖቶች ወይም የሌሎችን ሃይማኖት መምህራን ስሕተት ማየቱ በጣም ቀላል ሲሆን የራሳችንን ስሕተቶች መመልከቱ የበለጠ ከባድ ነው። ይህ የአይሁዶችም ችግር ነበር። እስራኤል በዙሪያዋ የነበሩትን ሕዝቦች ችግሮች በቀላሉ ለማየት ስትችል የራሷን ሕዝብ ሃይማኖታዊ ችግሮች ለመመልከት ግን አልቻለችም። ስለሆነም እግዚአብሔር ይሁዳ የባቢሎንን ዓይነት ኃጢአት እንደፈጸመች አሳደች። አሁንም እንዴት ይሁዳን እንደሚቀጣና በኋላ ግን አንድ ቀን ከባቢሎን ምርኮ እንደሚቤዣት ገለጸ።

14ኛ ጥያቄ፡- ኢሳይያስ 48ን አንብብ። (ሀ) በቁጥር 1 ይሁዳ የተገለጸችበትን መንገድ ዘርዝር። እግዚአብሔር እነዚህን የተለያዩ ገለጻዎች ያካተተው ለምን ይመስልሃል? (ለ) ይሁዳ ከእግዚአብሔር ጋር የነበራትን ግንኙነት ግለጽ። (ሐ) እግዚአብሔር የይሁዳን የወደፊት ሁኔታና ተግባር የተነበየው ለምንድን ነው? (ቁ. 4-5)። (መ) እግዚአብሔር በቁጥር 6 እና 7 የጠቀሳቸው አዳዲስ ነገሮች ምንድን ናቸው? (ሠ) እግዚአብሔር የይሁዳን ባሕርይ የገለጸው እንዴት ነው? ከይሁዳ ታሪክ ይህንን የሚያሳዩ ምሳሌዎች ጠቃቅስ። (ረ) እግዚአብሔር ይሁዳን ሙሉ ለሙሉ አልደመሰሰም ያለው ለምንድን ነው? ይህን ሊል ምን ማለቱ ነበር? (ሰ) እግዚአብሔር ሕዝቡን ለማንጠር ምን ተጠቀመ? ይህ ዛሬም እውነት የሚሆነው እንዴት ነው? (ሸ) በቁጥር 12 የእግዚአብሔር ታላቅነት የተገለጸው እንዴት ነው? ኢሳይያስ እግዚአብሔር ምን ያህል ታላቅ እንደሆነ የገለጸው ለምንድን ነው? (ቀ) እግዚአብሔር የመረጠው አገልጋይ ማን ነው? የሚያከናውነው ተግባር ምንድን ነው? (በ) በቁጥር 17 እና 18 እግዚአብሔር ከይሁዳ ጋር የነበረው ግንኙነት የተገለጸው እንዴት ነው? (ተ) የይሁዳ ታሪካዊ ባሕርይ ምን ይመስላል? ይሁዳ እግዚአብሔር እንዳዘዘው ብትሆን ኖሮ ውጤቱ ምን ይሆን ነበር? (ቸ) እግዚአብሔር በባቢሎን ለነበሩት አይሁዶች ምን ምን ትእዛዛት ሰጣቸው? ለምን? (ኀ) እግዚአብሔር ለሕዝቡ ምን እንደሚያደርግ የተስፋ ቃል ገባላቸው?

ኢሳይያስ 40-48 የትንቢተ ኢሳይያስ ሁለተኛው መጽሐፍ የመጀመሪያው ዐቢይ ክፍል ነው። የዚህ ክፍል ቀዳማይ ትኩረት እግዚአብሔር ሕዝቡን ከባቢሎን ምርኮ በማውጣት ወደ አገራቸው እንደሚመልስ መግለጽ ነው። ይህ ተግባር እግዚአብሔር ብቻ እውነተኛ አምላክ እንደሆነና አምልኮተ ጣዖት ሞኝነት እንደሆነ ያመለክት ነበር። ኢሳይያስ 48 የዚህን ትምህርት አጠቃላይ አሳብ ያቀርባል።

1. እግዚአብሔር ስለ ባቢሎን ምርኮ ለአይሁዶች አስቀድሞ የተናገረባቸው ምክንያቶች (ኢሳ. 48:1-11)

ሀ. ይሁዳ እግዚአብሔርን እንድትሰማ የቀረበ ጥሪ (ኢሳ. 48:1-2)

ታላቅ ቅርስ እንዳለንና ከእግዚአብሔርም ጋር ጥሩ ግንኙነት እንዳለን መናገሩ ቀላል ነው። ነገር ግን ያንን ቅርስና ግንኙነት በሚያንጸባርቅ መልኩ መኖሩ የበለጠ ከባድ ነው። አይሁዶች ከእነዚህ ሁለት ችግሮች ጋር ተጋፍጠዋል። በመጀመሪያ፣ እንደ ምርጥ ሕዝቦች ከእግዚአብሔር ጋር የነበራቸውን ግንኙነት መለስ ብለው በመመልከት ዘላቂ የበረከት ዋስትና እንዳላቸው አሰቡ። አይሁዶች ከያዕቆብ ቤት ነበሩ። የአሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገዶች መሥራች ከሆነው ከእስራኤል ወገን መሆናቸውን ለማሳየት በእስራኤል ስም ተጠርተዋል። እንዲሁም ንጉሥ ዳዊት የበቀለበትና ወደፊትም መሢሔ የሚመጣበት የይሁዳ ወገን ነበሩ። በተጨማሪም የቅድስቲቱ ኢየሩሳሌም ዜጎች ነበሩ። ንጉሥ ዳዊት በኢየሩሳሌም ከተማ የኖረ ሲሆን፣ በዚያ ባለው ቤተ መቅደስ ውስጥ እግዚአብሔር ምድራዊ ዙፋኑ ነበረው። ኢየሩሳሌም ልዩ ከተማ ስትሆን፣ በዓለም እንደ እርሷ ያለ አልነበረም። አይሁዶች ታላቅ ቅርስ ነበራቸው። የዚህ ቅርስ ባለቤት መሆን ደግሞ የተለየ ዕድል ነበር። ነገር ግን ከመልካም ዕድሉ ጋር ያንን የታደለ ሕይወት በሚያንጸባርቅ መልኩ የመኖር ኃላፊነት ነበረባቸው። እግዚአብሔርን ማስከበርና እንደሚገባው ማምለክ ይኖርባቸው ነበር።

ሁለተኛ፣ አይሁዶች በተጨማሪም ሃይማኖታዊ እንቅስቃሴያቸውን ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸውን ግንኙነት እንደሚያረጋግጥ አድርገው ያስቡ ነበር። «በእግዚአብሔር ስም የምትምሉ--- የእስራኤልን አምላክ የምትጠሩ--- በእስራኤል አምላክ የምትደገፉ---» የተባሉት ለዚህ ነው። (እርሱ ሁሉን የሚችል አምላክና የአጽናፈ ዓለሙ ሉዓላዊ አምላክ ነበር)። አይሁዶች እግዚአብሔርን ሙሉ ለሙሉ አልተዉትም፤ አሁንም የእግዚአብሔር ሕዝብ እንደሆኑ ይናገሩ ነበር። ችግር ሲገጥማቸው ወደ እግዚአብሔር ተመልሰው ለርዳታ ይጣራሉ- ምላሽ እንደሚያገኙ በመጠባበቅ። አንድ ነገር እውነት እንደሆነ ወይም

ለእግዚአብሔር ያላቸውን ታማኝነት ለመግለጽ ሲፈልጉ በእግዚአብሔር ስም ይምላሉ። ይህ ሲታይ ከእግዚአብሔር ጋር ግንኙነት ያላቸው ይመስላል። ይህንን የሚያደርጉት ግን በእውነትና በጽድቅ እንዳልሆነ ተገልጾአል። በአፋቸው የተናገሩትን በተግባር አልተረጎሙትም። እግዚአብሔርን እንከተላለን ቢሉም ጣዖታትን ከመከተል አልተመለሱም። እግዚአብሔርንና የዓለምን ነገሮች በአንድ ላይ ለማምለክ ፈለጉ። እግዚአብሔርን እንከተላለን ቢሉም የእግዚአብሔርን ትእዛዛት አልጠበቁም። አኗኗራቸው በአፋቸው ከተናገሩት ጋር አይገጥምም።

15ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ክርስቲያኖች እነዚህን ሁለት ጥፋቶች ሊፈጽሙ የሚችሉት እንዴት ነው? ክርስቲያኖች ነን እያሉ እንደ ክርስቲያኖች በማይኖሩት ሰዎች ሕይወት እነዚህ ሁለት አመለካከቶች እንዴት ተግባራዊ እንደሚሆኑ ግለጽ። ለ) የቤተክርስቲያን መሪዎች አባሎቻቸው እነዚህን ችግሮች እንዲያስወግዱ ለማድረግ ምን ምን እርምጃዎችን ሊወስዱ ይችላሉ?

ብዙ ክርስቲያኖች ታላቅ መንፈሳዊ ቅርሳቸውን ይመለከቱና ይኩራራሉ። ቀደም ሲል እግዚአብሔር በእነርሱ ዲኖሚኔሽን ውስጥ የሠራውን ተግባር ወደ ኋላ መለስ ብለው በመመልከት በዚያ ምክንያት አሁን እግዚአብሔር እንደሚፈልገው እንደሚኖሩና ከእርሱም ዘንድ በረከትን እንደሚቀበሉ ያስባሉ። ሌሎች ደግሞ ቤተሰባዊ ቅርሳቸውን ዘወር ብለው በመመልከት፤ «አባቴ ወንጌላዊ ስለነበር እኔ ጥሩ ክርስቲያን ነኝና የቤተ ክርስቲያን መሪነት ይገባኛል። ወላጆቼ ክርስቲያን ስለሆኑ እኔም ክርስቲያን ነኝ» ሲሉ ያስባሉ።

ወይም ደግሞ አንዳንድ ክርስቲያኖች ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸውን ሃይማኖታዊ ግንኙነቶች በሚያንጸባርቁ አንዳንድ እንቅስቃሴዎች ውስጥ ስለሚሳተፉ በጥሩ ሁኔታ ላይ እንደሚገኙ ያስባሉ። የጸሎት፣ መጽሐፍ ቅዱስ የማንበብ፣ ወደ ቤተ ክርስቲያን የመሄድ፣ በኳዩር ውስጥ የመዘመር፣ የጸሎት ስብሰባዎችንና ኮንፍረንሶችን የመካፈል፣ አልኮል ያለመጠጣትና ዝሙት ያለመፈጸም እርምጃ ከወሰዱ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው እግዚአብሔር በሚፈልገው ስፍራ እንደሚገኙ ያስባሉ። ነገር ግን እነዚህን ሁሉ እያደረጉ በእውነትና በጽድቅ አለመመላለስ ይቻላል። ከእግዚአብሔር ጋር ሕያው ግንኙነት ሳያደርጉ መንፈሳዊ መስሎ መኖሩ ቀላል ነገር ነው። መንፈሳዊ እውነታ የሚመነጨው ለእግዚአብሔር ከምናደርገው ውጫዊ ተግባር ሳይሆን ከልባችንና ሕያውና ዘላለማዊ ከሆነው አምላክ ጋር ካለን ግንኙነት ነው።

ለ. እግዚአብሔር የባቢሎንን ምርኮ አስቀድሞ የተናገረበት ምክንያት (ኢሳ. 48:3-5 አንብብ)

ኢሳይያስ 100 ዓመታት ወደፊት አርቆ በመመልከት እግዚአብሔር በሕዝቡ ላይ የባቢሎንን ምርኮ አስቀድሞ እንዳመጣ በሚመስል መልኩ እንደጻፈ ታስታውሳለህ። ከስተቶቹ ከመፈጸማቸው ከረዥም ጊዜ በፊት እግዚአብሔር አይሁዶች በእርሱ ላይ በማመፃቸው ምክንያት የሚያመጣቸውን ቅጣት አሳያቸው። (የቀድሞውን ነገር ከጥንት ተናግራለሁ።) እነዚህም ከስተቶች ተፈጻሚነትን ያገኛሉ። (ተፈጽመውማል።) አይሁዶች በምርኮ ውስጥ ራሳቸውን አገኙ።

ነገር ግን እግዚአብሔር በአይሁዶች ላይ የሚደርሰውን ቅጣት እንደዚህ ከሩቅ የተናገረው ለምንድን ነው? ኢሳይያስ ሁለት ምክንያቶችን ሰጥቷል። በመጀመሪያ፣ የአይሁዶች ባሕርይ ስለ እግዚአብሔር ማንነት ማረጋገጫ ይሻ ነበር። እግዚአብሔር አይሁዶች እልክኛ፣ አንገታቸው የብረት ጅማት (ለእግዚአብሔር የማይገዙ) እና ግምባራቸው ናስ (ላለመስማት የወለኑ) መሆናቸውን ገልጾአል። እግዚአብሔር ለአይሁዶች ጣዖታትን እንዳያመልኩና ነገር ግን የእርሱን ትእዛዛት እንዲጠብቁ በተደጋጋሚ ነግሯቸዋል። ይህንን ባለማድረጋቸው ስለሚመጣቸው ፍርድ አስጠነቀቃቸው። በመሳፍንት ዘመን አንታዘዝም በሚሉበት ጊዜ ለሌሎች አገሮች እንዲገዙ አሳልፎ መስጠቱ ለዚህ ጥሩ ምሳሌ ነው። (መሳ. 2፡11-15 ተመልከት።) ይህንን ሁሉ ማስጠነቀቂያ አንስማ ብለው በክፉ መንገዳቸው ቀጠሉ። ከጥንካሬው የተነሣ ባለቤቱ ሊቆጣጠረው እንደማይችል በሬ ወይም አንዴ ከተሠራ በኋላ እንደማይስተካከል የብረት ደወል በአምልኮተ ጣዖታቸው ገፉበት። ስለሆነም እግዚአብሔር የዓመፃቸውን ውጤት ያሳያቸው ዘንድ ባቢሎናውያንን አመጣባቸው። ይህ የታሪክ አጋጣሚ ወይም የአሕዛብ አማልክት ኃይል ውጤት እንዳልሆነ ያሳያቸው ዘንድ እግዚአብሔር ስለሚመጣው ምርኮ ነገራቸው። የባቢሎንን ኃይል አይቶ ስለ ምርኮው እንደተናገረ እንዳያስቡ ገና ባቢሎን ኃይል አገር ሳትሆን በፊት ነበር ትንቢቱን የሰጣቸው።

ሁለተኛ፣ እግዚአብሔር ስለሚመጣው ምርኮ የተነበየው ጣዖታትን ከማምለክ እንዲታቀቡ ለማድረግ ነበር። ከአብርሃም ዘመን አንሥቶ እስከ ባቢሎን ምርኮ ድረስ አይሁዶች ከአምልኮተ ጣዖት ጋር ሲታገሉ ኖረዋል። እግዚአብሔርን ከማምለካቸው ጎን ለጣዖታትም ይሰግዱ ነበር። (ይህ አንዳንድ የኦርቶዶክስ፣ የካቶሊክ አማኞች ፕሮቴስታንቶችም እንኳ በኢየሱስ ክርስቶስ እናምናለን እያሉ ግን ቤቶቻቸውን ለማጽዳት የእንስሳት መሥዋዕት የሚያቀርቡበትን፣ ቡዳ ወይም የሰው ዓይን የሚፈሩበትን፣ ሲታመሙ ወደ ጠንቋይ ቤት የሚሄዱበትን፣ ወይም ጥንታዊ ጎሳዊ ልምዶች የሚያካሂዱበትን ሁኔታ የሚመስል ነው።) እግዚአብሔር ለአይሁዶች የጣዖታቱን ኃይል አልባነት ለማሳየት ስለመጭው ምርኮ ትንቢት ተናግሯል። ይህም

አይሁዶች ጣዖታቱ ስለሚመጣው ምርኮ እንዳላስጠነቀቋቸውና እንዳልታደጓቸውም እንዲገነዘቡ ያደርጋል።

16ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ብዙ ክርስቲያኖች ኢየሱስ ክርስቶስን እንከተላለን እያሉ ከብዙ ጥንታዊ ባሕላዊ አምልኮዎቻቸው ጋር የሚታገሉባቸውን መንገዶች ግለጽ። ለ) ሰዎች እግዚአብሔርን ብቻ ለማምለክ እንዲመርጡ ለማድረግ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሊያከናውኑ የሚችሉት ተግባር ምንድን ነው? (ኢያሱ 24:14-15 አንብብ)።

ሐ. እግዚአብሔር ለሕዝቡ አዲስ ነገር እንደሚሠራ የተሰጠ የተስፋ ቃል (ኢሳ. 48:6-11 አንብብ)

እግዚአብሔር የተነበየው የይሁዳን ምርኮ ብቻ ሳይሆን ከ70 ዓመታት በኋላ ከባቢሎን ምርኮ እንደሚለቀቁ ጭምር ነበር። እግዚአብሔር ይህንን ሁለተኛውን ትንቢት «የተሰወሩ፣ ያላወቃችኋቸው አዳዲስ ነገሮች» ሲል ጠርቷል። (አዳዲሶቹ ነገሮች መሢሔ በሚነግሥበት ጊዜ ለአይሁዶችና ለዓለም ሁሉ የሚመጣው ታላቅ በረከት አካል ነበሩ።) በምርኮ እንዳሉ በሚያስመስል አኳኋን ለአይሁዶች በላከው መልእክቱ እግዚአብሔር አዲስ ነፃ የመውጣት ተግባር በመካከላቸው እንደሚፈጽም ገልጾአል። ኢሳይያስ እነዚህን አዳዲስ ነገሮች በ48:12-22 በዝርዝር አስፍሯል።

እግዚአብሔር አይሁዶች ከጣዖታት ኃይል አልባነት ይማሩ ዘንድ ስለ ምርኮ ከብዙ ዓመታት በፊት እንደተናገረው ሁሉ፣ የትኛውም አይሁዳዊ የሚሆነውን አውቄአለሁ እንዳይል ከምርኮ መመለሱ ከመፈጸሙ ከረዥም ጊዜ በፊት ተንብዮአል። በአንድ አገር ውስጥ በቅርብ ጊዜ የሚሆነውን መገመት እንደሚቻል ሁሉ፣ አይሁዶች ከባቢሎን ምርኮ እንደምንለቀቅ ገምተን ነበር እንዲሉት አልፈለገም ነበር። እግዚአብሔር የተነበየው ያልተሰማ ነገር ነበር። የትኛውም የዓለም መንግሥት ምርኮኞች ወደ አገራቸው እንዲሄዱ ባልፈቀደበት ወቅት ነበር ሜዶንና ፋርስ አይሁዶችን ወደ አገራቸው የሰደዱባቸው።

እግዚአብሔር የይሁዳን ባሕርይ፣ «ፈጽሞ ወንጀለኛ--- ከማኅፀንም ጀምረህ ተላላፊ--- » ሲል ገልጾአል። ይህ የሕዝብ እስራኤል ታሪክ መቋጫ ነው። ያዕቆብና ሚስቶቹ እግዚአብሔርን ለመከተል እየሞከሩ በተመሳሳይ ጊዜ ጣዖታትን ያመልኩ ነበር (ዘፍ. 31:19፤ 34)። እስራኤላውያን እግዚአብሔር እነርሱን ለማዳን የተጠቀመበትን የነሐስ እባብ ወደ አምልኮ ዕቃነት ለውጠዋል (2ኛ ነገ. 18:4)። ነቢያት በተደጋጋሚ ንስሐ ገብተው ወደ እግዚአብሔር እንዲመለሱ ከማስጠንቀቃቸው ባሻገር እስራኤላውያን በታሪካቸው ሁሉ በእግዚአብሔር ትእዛዛት ላይ በማመፅ ጣዖት ማምለካቸውን ቀጥለዋል።

17ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ይህ ዛሬ የቤተ ክርስቲያንም እውነተኛ መገለጫ የሚሆነው እንዴት ነው? ለ) እግዚአብሔርን እንከተላለን እያልን በእግዚአብሔር ላይ ማመፅ የምንቀጥልባቸውን መንገዶች ዘርዝር።

ቅዱሱ አምላክ ባለማቋረጥ የሚያምፁትን ሰዎች ያጠፋል ብለን ልናስብ እንችላለን። ለምንድን ነው ያላጠፋቸው? በሙሴ ጊዜ እንደዛተው እስራኤላውያንን አጥፍቶ በቅድስናቸው እርሱን የሚያስከብሩትን አዲስ ሕዝቦች ለምን አልጠራም? (ዘጸ. 32:9-14)። እግዚአብሔር ሕዝቡን ወደ ምርኮ ለመስደድ የመረጠው ለምንድን ነው? ሦስት ዐበይት ምክንያቶች ቀርበዋል። በመጀመሪያ፡ እግዚአብሔር ስለ ስሙ ተጠነቀቀ። («ስለ ስሜ»)። እግዚአብሔር እስራኤላውያን የእርሱ እንደሆኑ በመግለጽ በይፋ መርጧቸው ነበር። የእግዚአብሔር ኃይልና ከእስራኤል ጋር የነበረው ግንኙነት በዓለም ሁሉ የታወቀ ነበር (ኢያሱ 2:9-11 ተመልከት)። እስራኤል ወደ ምርኮ በተሰደደች ጊዜ ሌሎች አገሮች እግዚአብሔር ሕዝቡን ለመጠበቅ የተሳነው መሰላቸው። ስለሆነም ሕዝቡን ወደ ምርኮ በላክ ጊዜ የእግዚአብሔር ስም በአሕዛብ መካከል ተሰደበ። ነገር ግን እግዚአብሔር ባቢሎንን ለመርታትና ሕዝቡን ከምርኮ ለማስለቀቅ በሜዶንና ፋርስ ልብ ውስጥ መሥራት በጀመረ ጊዜ ያ ሁሉ ተለወጠ። እግዚአብሔር ከ150 ዓመታት በፊት ይህንኑ እንደሚያደርግ ቃል እንደገባና በጊዜው እየተፈጸመ እንዳለ ሕዝቡ ተገነዘቡ። የእስራኤል አምላክ ምንኛ ኃይል አምላክ ነው! የሜዶን ንጉሥ ሳይቀር እግዚአብሔር በእርሱ በኩል እንደሠራ ለማመን ተገደደ (ዕዝራ 1:2)። ከዚያም አገሮች ሁሉ የእስራኤልን አምላክ ያከብሩታል።

ሁለተኛ፡ «ስለ ምስጋናዬ እታገሣለሁ።» ሕዝቡ በሚወድምበት ወቅት ማንም እግዚአብሔርን አያመሰግንም። እግዚአብሔር እስራኤልን ቢያጠፋ በምድር ላይ እርሱን የሚያመሰግን አይኖርም። ስለሆነም ሕዝቡን ሙሉ ለሙሉ አላጠፋቸውም። ወደ ምርኮ ሲሄዱና በኋላም ከምርኮ ሲመለሱ አይሁዶች እግዚአብሔርን በአዲስ መነቃቃትና ትርጉም ያመሰግኑታል። በዚህ ጊዜ ያለፈውን ከግብፅ ባርነት ነፃ የወጡበትን ጊዜ ማስባቸው ቀርቶ እግዚአብሔርን በአዲስ ዜማ የሚያመሰግኑበትን ሌላ ምክንያት ያገኛሉ። ስለሆነም ከባቢሎን ምርኮ ነፃ መውጣታቸው ለእግዚአብሔር አዲስን ምስጋና አመጣ።

እግዚአብሔር በመጨረሻው ነገሮች ሁሉ ለእርሱ ምስጋና እንዲሆኑ የማድረግ ትጋቱን፡ «ከብሬን ለሌላ አልሰጥም» ሲል ደምድሟል። አይሁዶች «ጣዖታት ከምርኮ ነፃ አወጡን» ለማለት እንዳይፈተኑ እግዚአብሔር ነፃ የሚወጡ መሆናቸውን አስቀድሞ ተንብዮአል። እግዚአብሔር ከብሩ ለሚገባው ለእርሱ ብቻ እንዲሰጥ የጣዖታትን ኃይል አልባነት ለማሳየት ቆርጦ ነበር።

ሦስተኛ፡ እስራኤላውያንን ለማንጠር ነበር። ብርና ወርቅ በእሳት ነጥረው እንደሚነጹ መከራ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ያነጥራል። እግዚአብሔር አይሁዶችን ወደ ምርኮ የሰደደው እንዲነጥሩ በማሰብ ነበር። የአምልኮት ጣዖታት ዝንባሌያቸውን በማስወገድ አይሁዶች ለእርሱ የነበራቸውን መስጠት ለማደስ ፈለገ። አይሁዶች ከምርኮ ከተመለሱ በኋላ ጣዖታትን ለማምለክ አልተፈተኑም። አይሁዶች ምቹ ሕይወት መምራት ከጀመሩበት የምርኮ አገር ለመውጣት የወሰኑት ለአገራቸውና ለአምላካቸው የተሰጡት ሰዎች ብቻ ነበሩ። ረዥሙን ወደ ኢየሩሳሌም የመመለስ ጉዞ ካካሄዱ በኋላ ቤተ መቅደሱን ዳግም ለማነፅ 20 ዓመታት ፈጀባቸው። በዚያን ጊዜ ለእግዚአብሔር የሚያቀርቡት ምስጋናና አምልኮ ለተወሰነ ጊዜም ቢሆን ይጠራ ነበር። አይሁዶች እንደኛው ሰዎች በመሆናቸው እንደገና በኃጢአት ወድቀዋል። በዚህም ጊዜ ዕዝራ፡ ነህምያ፡ ሐጌ፡ ዘካርያስና ሚልክያስ ወደ እግዚአብሔር እንዲመለሱ ደግመው አሳስበዋቸዋል።

18ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር በእኛም ሕይወት እነዚህን ሦስት ነገሮች የሚፈልግባቸውን መንገዶች ዘርዝር። ለ) እርሱን እንድታከብርና በተሻለ መንገድ እንድታመስግን ለማድረግ እግዚአብሔር አንተን ለማጥራት አንድን ሁኔታ እንዴት እንደተጠቀመ ግለጽ።

2. እግዚአብሔር ሕዝቡን ከባቢሎን ምርኮ ነፃ በማውጣት እውነተኛ አምላክ መሆኑን አረጋግጧል (ኢሳ. 48:12-22)

ሀ. እግዚአብሔር ሕዝቡን ነፃ በማውጣት ከጣዖታት የላቀ ኃይል እንዳለው አሳይቷል (ኢሳ. 48:12-16 አንብብ)

ሰይጣን እኛን ለማሸነፍ ከሚችልባቸው መንገዶች አንዱ በዓለም ውስጥ እየተፈጸመ ላለው ነገር ኃላፊነቱ ከእግዚአብሔር ውጭ የሆነ የሌላ አካል እንደሆነ እንድናስብ በማድረግ ነው። ዓይኖቻችንን ከእግዚአብሔር ላይ አንሥተን በሌላ ሰው ወይም በሌላ ነገር ላይ እንድናደርግ ይሻል። ብዙ ጊዜ ወደ ራሳችን እንድንመለከትና በችሎታችንና በተግባራችን እንድንኩራራ ያደርገናል። ወይም ደግሞ ዓይኖቻችንን በሌሎች ሰዎች ላይ በማሳረፍ ለችግሮቻችን መፍትሔዎችን ለማግኘት እንድንጥር ያደርገናል። በዚህም ጊዜ ወደ መንግሥት፣ የፖለቲካ ፓርቲ፣ ወንጌላዊ ወይም መጋቢ --- መመልከት እንጀምራለን። ሰይጣን ተአምራት በመሥራት ወይም ጥሩ የሚመስል ሙግት በማቅረብ እንደ ጥንቆላ፣ የሐሰት አስተማሪዎች፣ ተአምራት ሠሪዎች ወደ መሳሰሉት ከእግዚአብሔር ውጭ ወዳሉ ሃይማኖታዊ ኃይላት እንድንመለከት ያደርገናል። በዚህ የትንቢተ ኢሳይያስ ክፍል እግዚአብሔር ሕዝቡ ዓይኖቹንና መተማመኑን በሌላ

ነገር ሳይሆን በእግዚአብሔር ላይ እንዲያሳርፍ ይጠራል። ይህንንም ያደረገው በሁለት የተለያዩ መንገዶች ነው።

በመጀመሪያ፡ ሕዝቡ እርሱ ማን እንደሆነ እንዲያስቡ ያደርጋል። እግዚአብሔር ያዕቆብና እስራኤል እያለ የሚጠራው ሕዝቡ እርሱን እንዲሰማው አዘዘ። ስለ እግዚአብሔር አንዳንድ አስፈላጊ ነገሮችን ማስታወስ ነበረባቸው።

ሀ. እግዚአብሔር ከዓለም ሕዝብ ሁሉ እነርሱን በመጥራቱ ምክንያት ከአይሁዳውያን ጋር የተለየ ግንኙነት የመሠረተ አምላክ ነበር።

ለ. እግዚአብሔር የመጀመሪያውና የመጨረሻው ነበር። ምንም ነገር ከመኖሩ፣ ሰዎች ጣዖታትን መሥራት ከመጀመራቸውም በፊት እግዚአብሔር ነበር። ሁሉም ነገር ካበቃና ታሪክ ሁሉ ካከተመ በኋላም እግዚአብሔር ሳይለወጥ ሁሉንም እየተቆጣጠረ ይኖራል።

ሐ. አጽናፈ ዓለሙን የሚቆጣጠረው እግዚአብሔር ነው። ሰማይንና ምድርን በስፍራቸው የተከላቸው እግዚአብሔር ነው። ልጅ በተጠራ ጊዜ ወደ ወላጆቹ እንደሚመጣ ሁሉ ፍጥረትም በእርሱ ቁጥጥር ሥር እየታዘዘ ይተዳደራል።

ዓለምን በትክክለኛ አቅጣጫ ልንመለከት የምንችለው ስለ እግዚአብሔር ማንነት ትክክለኛ ግንዛቤ ሲኖረንና በሕይወታችን ላይ ሉዓላዊ የበላይነት እንዳለው ስንገንዘብ ብቻ ነው። አንድ የሥነ መለኮት ምሑር እንደተናገሩት፣ ሰው በትክክል ነፃ የሚሆነው ፈቃዱ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመፈጸም የተንበረከከ እንደሆነ ብቻ ነው።

ሁለተኛ፡ እግዚአብሔር ለሕዝቡ ታሪክን፣ ትንቢትንና የትንቢቶችን ፍጻሜ እንደሚቆጣጠር አስገንዝቧል። እግዚአብሔር ሕዝቡ መጥቶ እንዲሰማው ለሁለተኛ ጊዜ ጠርቷል (ኢሳ. 48፡14)። ባቢሎን እንዴት እንደምትወድምና አይሁዶች እንዴት ከምርኮ እንደሚለቀቁ አንድም ጣዖት በቅድሚያ እንዳልተናገረ ማስታወስ ነበረባቸው። እግዚአብሔር ግን በኢሳይያስና በሌሎችም ነቢያት አማካኝነት ወደፊት የሚሆነውን በይፋ አስታውቋል። ለዚህ ነው ኢሳይያስ ለአይሁዶች ሁሉ ጌታ እግዚአብሔርና መንፈሱ ልከውኛል ሲል የተናገረው። ይህን ሲል ኢሳይያስ የተናገራቸው ትንቢቶች ከራሱ እንዳልመነጩና የእግዚአብሔር መንፈስ በሰጠው ኃይልና ችሎታ የሕያውና ሁሉን ቻይ አምላክ ቃል አቀባይ ሆኖ እንደሚናገር ለሰዎች ሁሉ ማወጁ ነበር። (ማስታወሻ፡ አንዳንድ ምሑራን በዚህ ስፍራ የሚናገረው መሢሐ የእግዚአብሔር ባሪያ እንደሆነና ከእስራኤላውያን በተቃራኒ በእግዚአብሔር ላይ እንደሚደገፍ የሚያሳይ ነው ብለው ያስተምራሉ።)

እግዚአብሔር በኢሳይያስ በኩል ምን ተነበየ? አሁንም በዚህ ስፍራ የእግዚአብሔር ክንድ እንደሆነ የተነገረለትን የቂሮስን መምጣት ገልጾአል። አሕዛባዊው ንጉሥ ባቢሎንን ሲያሸንፍ እግዚአብሔር ለባቢሎንና ለሕዝቡ የወጠናቸውን ዕቅዶች በመፈጸም በእግዚአብሔር ፈንታ እየሠራ ነበር። እግዚአብሔር ባቢሎንን (በሌላ ስማቸው ከለዳውያን የተባሉትን ወገኖች) እንዲያንበረክክ በቂሮስ ልብ ውስጥ ያኖራቸው አላባች ተፈጻሚነት ይኖራቸው ዘንድ ለቂሮስ ኃይልን ይሰጠዋል። <ከንዱም በከለዳውያን ላይ ትሆናለች> የሚለው የዕብራይስጡ አገላለጽ እግዚአብሔር ባቢሎናውያንን እንደሚወጋ ያመለክታል። እግዚአብሔር ቂሮስን ጦርቶ የማሸነፍን ፍላጎት በልቡ ውስጥ ማስቀመጥ ብቻ ሳይሆን ለቂሮስ የሰጠው ተልእኮ መሳካቱንም ያረጋግጣል።

19ኛ ጥያቄ፡- ይህ ክፍል ስለ እግዚአብሔር ማንነትና በዓለም ውስጥ ስላለው ተቆጣጣሪነቱ የማወቃችንን አስፈላጊነት የሚያስረዳው እንዴት ነው?

ለ. እግዚአብሔር አይሁዶችን ከምርኮ ነፃ አውጥቶ የሚያስፈልጋቸውን ያሟላላቸዋል (ኢሳ. 48:17-22 አንብብ)

እግዚአብሔር ለሕዝቡ የሚያደርጋቸውን ተግባራት አጽንኦት ሰጥቶ ለመግለጽ ባሕርዩን የሚገልጹትን የተለያዩ ስሞች ዘርዝሯል። እርሱ በነገሮች ሁሉ ላይ ሉዓላዊ የሆነ ጌታ ነው። እርሱ ሕዝቡን በባርነት ከሚይዙት ነገሮች ባለማቋረጥ ነፃ የሚያደርግ ተቤኹ ነው። በዓለም ውስጥ ካለ ከማንኛውም ነገር የተለየ የእስራኤል ቅዱስና ከእስራኤል ጋር ልዩ ግንኙነት ያለው አምላክ ነው። እርሱ የእስራኤል አምላክ የሆነ ጌታ ነው። እርሱ እንዲሁ በአጠቃላይ የአጽናፈ ዓለሙ አምላክ ብቻ ሳይሆን የእስራኤላውያን የግል አምላክ ነው።

እግዚአብሔር ለሕዝቡ ለመድረስ የቆረጠ አምላክ ነው። እግዚአብሔር ሕዝቡን ይወዳል ሲባል ፍቅሩን በተጨማሪ መንገዶች ይገልጻል ማለት ነው። እግዚአብሔር ለሕዝቡ ለእስራኤላውያን የሚያከናውናቸውን አንዳንድ ተግባራት ዘርዝሯል።

1. እግዚአብሔር ለሕዝቡ ከሁሉም የሚሻላቸው ምን እንደሆነ ያስተምራል። በምርኮኛነት ዘመናቸው አማካኝነት እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን ስለ ኃጢአት መዘዞችና እንዴት መቀደስ እንዳለባቸው እያስተማራቸው ነበር። ከምርኮ በመለቀቃቸው አማካኝነት እግዚአብሔር ለሕዝቡ ይቅር ለማለት፤ እንደገና ለማነጽና በችግራቸው ለመርዳት ስለ መፍቀዱ አስተማራቸው።

ብዙውን ጊዜ ክርስቲያኖች ዕድሜ ልካቸውን ስለ እግዚአብሔርና ከእርሱ ጋር እንዴት ግንኙነት ማድረግ እንዳለባቸው መማር የሚያስፈልጋቸው መሆኑን ይዘነጋሉ። እንዳለመታደል ሆኖ

ብዙዎቻችን መግራችንን አቁመን ቀደም ሲል ባለፍንበት ልምምድ መኖር እንጀምራለን። እግዚአብሔር በቃሉና በአብዛኛው አስቸጋሪና ፈቃኝ በሆኑት የሕይወት ገጠመኞች አማካኝነት ባለማቋረጥ ሊያስተምረን ይፈልጋል።

20ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር ከረዥም ጊዜ በፊት ካስተማረህ መካከል አንዳንዱን ዘርዘር። ለ) አሁን እያስተማረህ ያለው ምንድን ነው?

2. እግዚአብሔር ሕዝቡን ሊሄዱበት በሚገባቸው መንገድ ይመራል። ለሕዝቡ ወደ ተስፋዬቱ ምድር የሚሄዱበትን መንገድ የሚያሳያቸው እግዚአብሔር ነው። እንዲሁም ደግሞ እርሱን ለማስደሰት ሊኖሩ የሚችሉበትን መንገድ ያሳያቸዋል ። እግዚአብሔር መሪያችን ነው።

21ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ከዚህ በፊት እግዚአብሔር ያልጠበቅኸውን ተግባር ትፈጽም ዘንድ እንዴት እንደመራህ የሚያስረዱትን መንገዶች ዘርዘር። ለ) እግዚአብሔር ፈቃዱን ለአንተ ለማሳወቅ የተጠቀመባቸው ነገሮች ምንድን ናቸው?

ይህም ሆኖ፣ እግዚአብሔር ከሰው ጋር የሚያደርገው ግንኙነት ሰዎች ለእርሱ በሚሰጡት ምላሽ ላይ የተመሠረተ ነው። ምንም እንኳ እግዚአብሔር በጸጋው የማይገባቸውን ሰዎች ቢባርክም፣ የማያቋርጥ ግንኙነቱና በረከቱ ሰዎች ለእርሱ በሚሰጡት ምላሽ ላይ የተመሠረተ ነው። እግዚአብሔር ሰላሙን በአይሁዶች ላይ በዝናብ ሳቢያ እንደሞላ ወንዝ ሊያፈስ ፈለገ። ይህም ሰላም ሁለት አቅጣጫዎች ነበሩት። ከእግዚአብሔር ጋር በትክክለኛ ግንኙነት በመኖር የሚመጣ ውስጣዊ ሰላም ነበር። እንዲሁም ሰዎች እርስ በርሳቸው፣ ከሌሎች አገሮችና ከተፈጥሮም ጋር በሰላም የሚኖሩበት ውጫዊ ሰላም ነበር። ሕዝቡ ዘወትር እንደማይለወጥ የውኃ ማዕበል ተከታታይ ግብረገባዊ ሕይወት ይኖረው ዘንድ እግዚአብሔር አብሯቸው ሊሠራ ወደደ። እንዲሁም እግዚአብሔር ዘሮቻቸው እንደ ምድር አሸዋ እንደሚበዙ ተስፋ በመስጠት ከአብርሃም፣ ከይስሐቅና ከያዕቆብ ጋር ያደረገውን ቃል ኪዳን ሊያከብር ፈለገ። አይሁዶች በጦርነት፣ በረሃብና በምርኮኛነት በመጎዳታቸው ከአይሁድ ጥቂት ሰዎች ብቻ ቀርተው ነበር። በዚህ ክፍል እግዚአብሔር ሕዝቡ እርሱን ለመስማት፣ መንገዶቹን ለመቀየርና በታዛዥነት ለመኖር ባለመቻሉ እግዚአብሔር የተጨነቀበትን ሁኔታ አጉልቶ ያሳያል።

ይህም ሆኖ፣ እግዚአብሔር ከዓመፀኛነት ባሕርያቸው የተነሣ ሕዝቡን ለመባረክ አልቻለም። እግዚአብሔር የሰጣቸውን ትእዛዛት በትሕትና ሊከተሉ አልፈለጉም። አይሁዶች ከእግዚአብሔር ጋር የገቡትን ቃል ኪዳን ለመጠበቅ ባለመፍቀዳቸው ተስፋ የተገቡላቸውን በረከቶች ሳይሆን እንደሚደርሱባቸው የተነገሩትን መርገሞች ተቀበሉ (ዘዳ. 28 ተመልከት)።

ይህ ሁሉ ግን ያለፈ ታሪክ በመሆኑ፤ እግዚአብሔር በጸጋው ለሕዝቡ አዲስ ነገር ለመሥራት ተዘጋጅቶ ነበር። በዓለም ታሪክ ውስጥ እጁን በማስገባት ሕዝቡን ከባቢሎን ምርኮ ነፃ ያወጣቸዋል። ባቢሎንን አሸንፎ ምርኮኞቹን ወደ አገራቸው የሚመልስ ደንብ የሚያወጣ ቂሮስ የተባለ ኃያል ተዋጊ ያስነሣ ነበር።

አሁንም ግን የእግዚአብሔር ሕዝብ ምርጫ ነበራቸው። ለ70 ዓመታት ሥር በሰደዱበት፤ ንግድ ባካሄዱበትና ምቹ ሕይወት በሚመሩበት የባቢሎን ምድር የመቆየት ወይም ያንን ሁሉ ትቶ ነገሮች ወደፈራረሱበትና መኖር አስቸጋሪ ወደሚሆንበት የይሁዳ ምድር የመመለስ ምርጫ ነበራቸው። እግዚአብሔር ሕዝቡ ከባቢሎንና ከማራኪ ነገሮቹ ሁሉ እንዲሸሽ አዝዞ አልፈው (ባቢሎን በትንቢተ ኢሳይያስ ውስጥ ለመጨረሻ ጊዜ በዚህ ስፍራ እንደተጠቀሰች ልብ በል።) ምንም መልካም ብትመስልም ባቢሎን የተስፋ ምድር አልነበረችም። በወቅቱ ብትፈራርስም ዳግም የምትገነባው ኢየሩሳሌም ነበረች የተስፋይቱ ምድር። እግዚአብሔር ሕዝቡን የሚባርከው በዚያ ነበር። ከብዙ መቶ ዓመታት በፊት ቅድሚያታቸው የሆነው አብርሃም ዑርን ለቅቆ እንደወጣው እነርሱም ምቹቶቻቸውን ሁሉ በእምነት ጥለው ቢወጡ እግዚአብሔር የሚያስፈልጋቸውን ያሟላላቸዋል። አይሁዶች መጀመሪያ ከግብፅ በወጡበት ጊዜ የሚያስፈልጋቸውን እንዳሟላላቸው ሁሉ አሁንም ፍላጎታቸውን ያሟላላቸው ነበር። እግዚአብሔር ፍላጎቶቻቸውን እንደሚሞላ በተምሳሌትነት ለማመልከት ወደ አገራቸው በሚመለሱበት ጊዜ ልክ በሙሴ ዘመን ከዓለት ውኃን እንዳፈለቀው ሕይወት ሰጭ ውኃ እንደሚያቀርብላቸው ቃል ገብቶላቸዋል።

ይህ የትንቢተ ኢሳይያስ ክፍል የሚያበቃው በጠንካራ ማስጠንቀቂያ ነው። «ለከፉዎች ሰላም የላቸውም ይላል እግዚአብሔር።» የባቢሎንን ዓለማዊ ሀብት ትተው ወደ ተስፋይቱ ምድር የሚመለሱ ሰዎች ሰላም እንደሚያገኙ ቃል ተገብቶላቸዋል። የእግዚአብሔርን ቃል ታዝዘው ለመኖር የቆረጡ ሰዎች በሰላም የሚኖሩ ሲሆኑ፤ አላፊውን በረከት በመሻትና በምድር ላይ ጊዜያዊውን ሰላም በማሳደድ የዓለምን ፈለግ የሚከተሉ ሁሉ ግን ከቶውንም እውነተኛውን ሰላም አያገኙም። ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ግንኙነት የማድረግ ውጤት የሆነው እውነተኛ ሰላም አይኖራቸውም። እግዚአብሔር የወሰነውን ፍርድ ስለሚቀበሉም ዘላለማዊ ሰላም አይኖራቸውም።

22ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በሕይወታችን በረከቶችና መርገሞች የእግዚአብሔር ጸጋ ስጦታዎች የሚሆኑት በምን መልኩ ነው? ለ) ለእግዚአብሔር በታዛዥነት የመገዛታችን ውጤት የሚሆኑትስ በምን መልኩ ነው? ሐ) በዓለም ላይ

ክፉዎች ሰላምን አጥተው የምትመለከተው እንዴት ነው? መ) ከዚህ ምዕራፍ የምንማራቸው መንፈሳዊ ትምህርቶች ምንድን ናቸው?

አራተኛ ቀን፤ የዚህን ሳምንት ትምህርት ከልስና ለሳምንታዊ ስብሰባ ለመዘጋጀት የመወያያ ጥያቄዎችን ተመልከት።

ሳምንታዊ ስብሰባ

የመወያያ ጥያቄዎች

1. ሀ) በኢሳይያስ 46 እግዚአብሔር በአሕዛብ ጣዖታት ላይ ያለውን ኃይል ያረጋገጠው እንዴት ነው? ለ) ለአይሁዶች እግዚአብሔር ሰዎች ከሠሯቸው ጣዖታትና የውሸት ሃይማኖቶች እንደሚበልጥ ማወቅ የሚያስፈልገው ለምንድን ነው? ሐ) በኢትዮጵያ ሰዎችን እያሠቃዩ ያሉትን ጣዖታት ወይም ሐሰተኛ አማልክት ዘርዝር። መ) ለክርስቲያኖች እግዚአብሔር ከእነዚህ የሐሰት ትምህርቶች ሁሉ እንደሚበልጥ ማወቅ የሚያስፈልገው ለምንድን ነው? ሠ) በቤተ ክርስቲያን ስለ እግዚአብሔር ኃይልና አመለካከቶችን በእግዚአብሔር ቃል ላይ ስለ መመሥረት አስፈላጊነት ለማስተማር ምን ልታደርግ ትችላለህ?

2. ሀ) በኢሳይያስ 47 እግዚአብሔር በባቢሎን ላይ እንደሚፈርድ የተናገረው ለምንድን ነው? ለ) እግዚአብሔር አገሮችን፣ ነገሥታትንና መሪዎችን ለፈጸሙት ተግባር በኃላፊነት እንደሚጠይቅ ከዚህ ምዕራፍ ምን እንማራለን? ሐ) እግዚአብሔር በዓለም ጉዳዮች ላይ ሉዓላዊ ሥልጣን ያለው ስለመሆኑ ምን እንማራለን? መ) እግዚአብሔር ለልጆቹ ስለሚያደርገው ጥበቃስ?

3. ሀ) በኢሳይያስ 47 አይሁዶች እግዚአብሔር እንደማይፈርድባቸው እንዲያስቡ ያደረጋቸው የተሳሳተ አመለካከት ምን ነበር? ለ) እነዚህ ሁለት አመለካከቶች ብዙውን ጊዜ በክርስቲያኖች አእምሮ ውስጥ የሚገኙት እንዴት ነው? ብዙዎች እንደዚህ የሚያስቡት ለምንድን ነው? ሐ) ምንም እንኳን ከመወለዳቸው ጀምሮ ዓመፀኞች ቢሆኑም እግዚአብሔር ሕዝቡን ይቅር ሊላቸው ከመፍቀዱ ስለ ባሕርዩ ምን እንማራለን? ይህ ለሚጎዱ ሰዎች ስለሚኖረን አመለካከት ምን ያስተምረናል?

4. ሀ) እግዚአብሔር አይሁዶችን ከምርኮ ነፃ አውጥቶ ወደ አገራቸው ለመመለስ በሚሠራበት ወቅት ሕዝቡ የመመለስ ወይም ያለመመለስ ምርጫ ነበራቸው። አይሁዶች ለ70 ዓመታት ባቢሎን ከቆዩ በኋላ ወደ አገራቸው ለመመለስ የተቸገሩት ለምንድን ነው? ለ) ብዙ አይሁዶች ለመመለስ ያልፈለጉት ለምንድን ነው? ሐ) ክርስቲያኖች በሕይወታቸው በጣም በመመቻቸታቸው ምክንያት በእምነት አዲስ ነገር ላይ ለመድረስ የማይፈልጉት እንዴት ነው? ይህ እንዴት እንዳጋጠመህ

አንዳንድ ምሳሌዎችን በመስጠት አብራራ። መ) ብዙ ወጣት ኢትዮጵያውያን አገራቸውን ትተው ወደ ምዕራቡ ዓለም ለመሄድ ይፈልጋሉ። የዚህ ዓይነቱ ፍላጎት የእግዚአብሔርን በረከት ከመሻት ይልቅ ምቹ ኑሮ ከመረጡት አይሁዶች ጋር የሚመሳሰለው እንዴት ነው?

5. እግዚአብሔር ለክፉዎች ሰላም እንደሌላቸው ተናግሯል። ሀ) በማያምኑት ሰዎች ሕይወት ይህ እውነት ተግባራዊ ሆኖ ያየህበትን ሁኔታ ግለጽ። ለ) ይህ እውነት ወደ ኋላ በተመለሱት ክርስቲያኖች ሕይወት ሲንጸባረቅ ያየህበትን ሁኔታ ግለጽ።